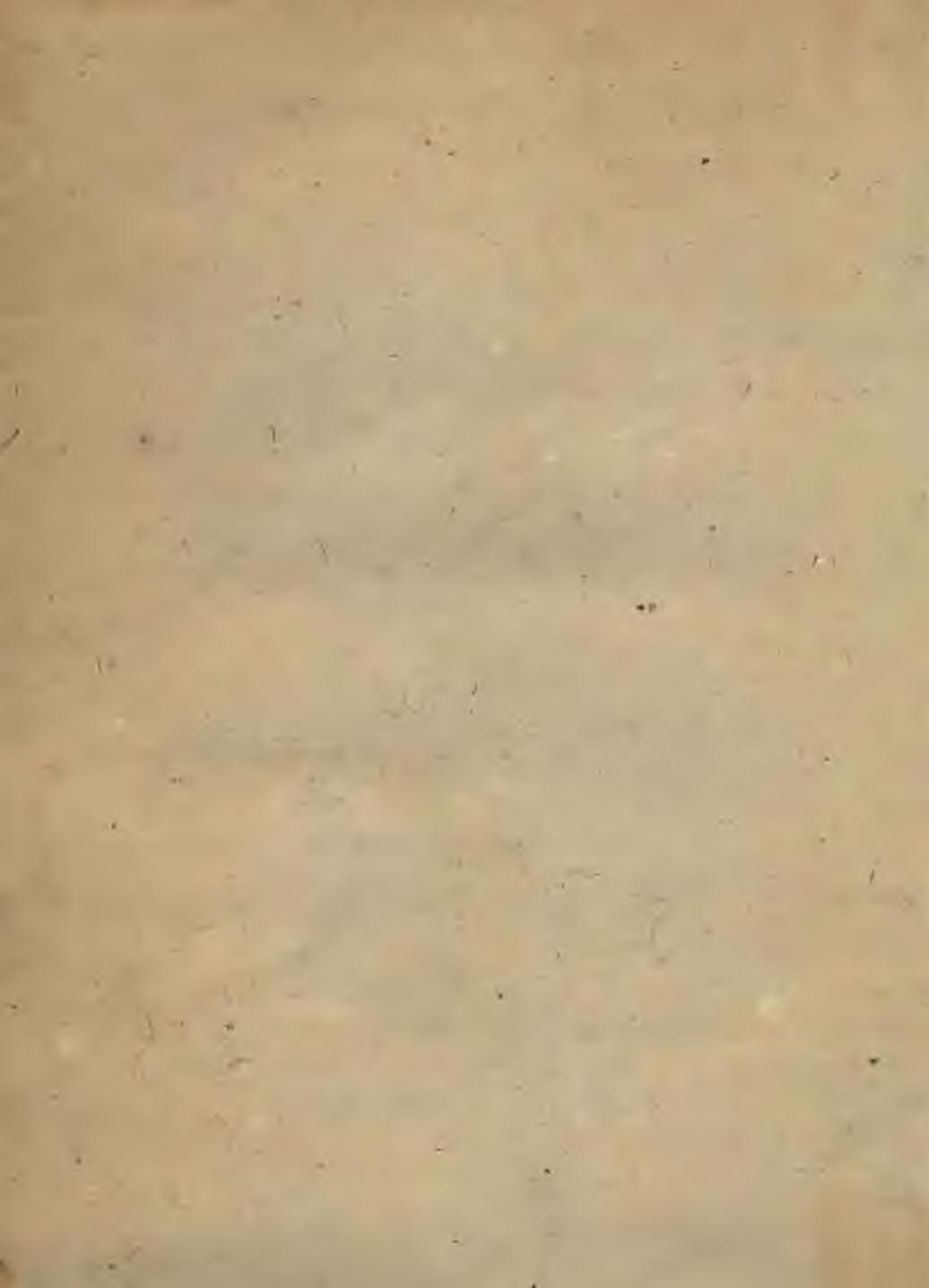

S 77007

WRATISLAVIA
SIVE
BUDORGIS
CELEBRIS ELYSIORVM
METROPOLIS,

DESCRIPTA

Thobia Cobero Poëta Laur. & Media
cinæ studioſo.

Annus descripta Vratislavia,

CC^E VI^I L patrIs præstantia. Dona I E H O V A E
sīngVL qVæ reLiqVæ CVnCta bVDorgIs habet.

LIPSIAE,
EXOFFICINA TYPOGRAPHICA
ABRAHAMI LAMBERGI.

Anno M. D. XCII.

461594 I

MAGNIFICO, AMPLISSI-
MO ET PRAESTANTISSIMO' SENATVI
inclytæ Reip. Vratislauiensis, viris nobili-
tate generis, autoritate, sapientia, pruden-
tia, virtutibus deniq; omnibus spectatissimis & ornatissi-
mis, Dominis & Patronis suis omni animi submis-
sione officiose colendis,
S. P. D.

Vi venerandæ antiquitatis, Ma-
gnifici, Amplissimi, & Honoratis-
simi Viri, sapienter dicta pruden-
terq; facta memoriam prodiderūt:
minimè siccò pede prætergressi
sunt edictum illud: quod flagrans
heroici animi impetus nulla sortis aduersæ rabie
deseruescens Alexandro Magno Macedoni, toti-
usq; ferè orbis Regi extorsit. Ille enim cum iam
Gymnosophistas extremosq; Indos vicitri ci pha-
lange adijsset, tertiaeq; Monarchiæ limites totum
penè orbem, si non armis, fama tamen statuisset:
indignum arbitratus: si ille cuius iam laudes toto
terrarum ambitu percrebuissent, posteritati rudi-
oribus aut tabulis vel statuis exhiberetur: ne quis

A 2 p:x:er

præter Apellem Coum pingendo, Lysippum ve-
rò Sycionium fingendo, in ipsius effigie repræsen-
tanda exerceretur, regaliter edixit. Et mi-
hi quidem penitiores huius mandati recessus
perscrutanti, non vanæ perituræq; gloriolæ pru-
rigine Alexander exæstuans superbiæ indulgere,
sed ne rerum ab ipso gestarum fulgor, ignobilio-
ris audaciæ fuligine obfuscaretur præcauere vo-
luisse est visus. Itaq; cum me proximè ad scopum
collimasle putarem, parum aberat: quin eo ipso
edicto meam audaciam proscribi statuens, nun-
quam à me perficiendo, perpoliendoq; operi in
laudatione inclytæ V. Ampl. & Mag. Reipub.
supercedissem. Cùm enim, quod subeundæ sarcinæ
molem meis imparem humeris contra instan-
tes mētis flagitationes protestabar: tum insolito
Maiestatis iubare etiam viuacissimos ne dum lip-
pientes Aquilæ oculos obscœnari posse haud ob-
scurè sentiebam. Idcirco cum in more priscorum
Rhetorum positum fuisse recordarer: in lauda-
tionibus insolentioribus feligendis ita occupa-
ri, vt etiam ad inhonesta quæq; specimen elo-
quentiæ aut arrogantia edituri miris verborum
ampullis exaggeranda, animum adiecerint: aut
dignorum encomiorum materiam defuisse, aut
tituban-

DEDICATORIA.

titubantis facundiæ egestatem ad meritissimas laudes ipsis successum denegasse statuendum existimau. Idq; adeò quod fuerim suspicatus rerum Magistra experientia facile me edocuit. Cùm enim fide dignissimorum clarissimorumq; hominum publicis elogjs inclytam V. Magn. & Ampl. urbem ad cœlum usque extolli vide-rem: hisq; omnibus manifesto assensu solerti-ssimus Curæus suffragaretur: plurimi etiam ex V. Magn. & Ampl. alumnis ipsius assertis neutiquam fidem derogandam contestarentur, crebris præterea rumoribus de V. Magn. & Ampl. optimo statu diuulgaretur: cum vna in vrbe cuncta fortunæ superumq; munera contra fata penè coaluisse arbitrarer: vel mihi præsenti hæsi-tationis scrupulos eximendos esse duxi. Quid multa: veni, vidi, vici, non ut Pharnacen Iulius, sed ambiguas animi velitationes certiore eventu profligando. Quæ enim de admiranda virtutum fortunarumq; omnium indissolubi-li societate, qua Rempub. V. Ampl. & Magn. politissimam triumphare audieram: mira licet, vera tamen, imo certis certiora esse vidi, peni-tusq; cognoui.

A 3

Quæ

Quæ cùm laudatissima essent: hîc Antalcidæ illius reprehensionem, cuius Plutarchus meminit, locum non habituram arbitrabar: qui Sophistæ cuiusdam laudes Herculis de cantaturi dicacitatem compescuerat: quærendo, cur tantum Heroem celebrare conaretur, qui quascunq; iniurias rerum gestarum gloria penitus retunderet? Etsi enim, si quis conuitijs V. Magn. & Ampl. Rempublicam proscindere admireretur, Lunam, quod canum est, allatraret: tamen etiam in ihs, quæ laudatissima sunt, non absq; magno negocio remos esse lentandos, est in confessio. Maximè autem si tanta bonorum Illiade obruamur: ut quemadmodum nos in cultissimis feruillissimarum arborum hortis deambulantes quo snam primo fructus decerpendo delibemus hæsitamus: sic mens assiduis laudandarum rerum ethesijs titubans vacillare cogatur. Quæ quidem hæsatio nisi me in cogitatione commodorum tâtorum defixum inuoluisset: citius equidem me in portum recepisem. Cùm itaq; gratulabundo animo tantam V. Ampl. & Mag. felicitatem diuturnam imò perpetuam vehementer precatus fuissim: non ignorans, è salubri hac scaturigine per totam ferè Silesiam munera huic vrbi peculiaria spaciois canalibus deriuari: tali Repub. verè Ideam exhib-

exhiberi illius ciuitatis, cuius umbratile potius simulacrum, quam uspiam gentium condendae Plato per transennas delineasse videtur, sum arbitratus. Et si enim laus superis, Germania nostra vix ullis Europae oris numero potentiaq; ciuitatum postponenda, non nullis preferenda videatur: æmulatione tamen mutua quodanmodo de Maiestate inter se digladiantur. Et hac quidem in palestra cum cultissima Norinberga palmam reliquis vix non præripiat: videtur tamen inclita V. Mag. & Ampl. Respub. (Nam ex illa moribus & legibus deducta quasi colonia est) uno eodemq; dignitatis fastigio, collocari posse. Enim uero quæ præstantissimis aliquot urbibus, sterili circumquaq; saburra fœcunditatem agrorum retardante, natura denegauit: quamuis nobilissima ingeniorum cultura abundè rependet: munificentiae tamen diuinæ admirabile donum esse dubitandum non est: si agrorum ubertatem fœlix ingeniorum luxuries fausto successu concomiteret. Concomitatitur autem ita: ut si longis verborum ambagibus ne quicquam insuauifelicitatis harmonia, delineata ex ercerer, inconcinnior cunctis forsan & meritè quidem statuerer: cum non modo celeberrimorum hominum encomijs æternitati sint consecrata, sed etiam virtutum cultissimarum splendore magis

magis magisq; ita elucescant: vt nec^p prosperior successus alpirantis sortis ethelij^s adiutus in præcipitium deducturus, nec austerior fortunæ Borreas quicquam contra dignitatem maiestatemq; extorsurus meritò statuatur. Et mihi quidem in iucundissima felicitatis huius contemplatione defixo: vnde nam ea primò promanaasset indagandum sum arbitratus. Itaq; cum in hybernis Silesiacis commorarer: quodcunq; tempus grauioribus subtractum studij^s comparseram: id omne iucundissimæ historiarum lectioni mancipandum impendendumq; existimabam. Cuius ego instituti optatum finem persequendo, fructum sanè vberimum feliciter decerpsi: cum lectione annalium nostratium, reuolutis priscis temporibus qualescunq; studiorum molestias edulcorassem. Iucunditatis enim suauissimæ nectar utilitatis ambrosiam redolens, nihil non suave, nihil non gratum salubreq; exhalabat. Ne tamen graui obliuionis contagio potus Lethe memoriam irroraret: illius deuitandi causa, qua vena nescio, distichorum numeralium chaos coaceruauit: in quo, cum præcipuas partes inclytam V. Magn. & Ampl. Rempub. sibi summo iure vendicare sentiuisset, integrum metropolis Chronologiam delineauit.

delineaturus, præter spem eð sum deductus : unde nisi animoso luctamine, aut manifesta hæsitationis nota, quorum hoc horrentis venæ scabritiem, alterum temporis patriæq; fauorem occinebat, regressus non daretur. Vicit tamen amor patriæ temporisq; qualiacunq; halcyonia ; neue satis audacem calamum mihi extorqueri paterer, tandem perfecit. Suscipiat itaq; V. Mag. & Ampl. Magnifici, Amplissimi, & Honoratissimi viri Chronologicum præsentisq; felicitatis inclytæ V. Mag. & Ampl. vrbis poëma : quod si strigosius censebitur (& meritò censebitur) non illud oscitantis venulæ iejunis metris, sed inclytæ V. Mag. & Amp. Reipub. fulgori maiestatiq; quæ omnem ornatum, ornatissima ipsa, penitus fastidit, impuntandum censeat. Qua quidem in re si V. Ampl. se mihi facilem, ut neutquam diffido, dederit : forsan tempus erit : quo primæ huius adumbrationis simpliciora lineamenta coloribus aptis illustrans, si non quod Apelles in Alexandro pingendo exhibuit præstitero, saltem præstare voluisse V. Mag. & Ampl. cognoscere possit. Interea V. Magn. & Ampl. summam perpetuamq; felicitatem vnico inclusurus voto, vehementer opto : ne vnquam inclyta V. Mag. & Ampl. Respub. sibi

B

sit

sit dissimilis : sed triplicis regiminis faustissimos
fasces eo quo hactenus tam successu quam consta-
tia feliciter prorogando conseruet. V. Magn. &
Ampl. optimè valeat. Dabantur Anno 1593. A-
prilis die 10. quo ante annos 256. Henrico VI.
principi Vratislauensi vitâ functo hereditario
iure ducatus urbis V. Ampl. ad Ioannem I. Bo-
hemiae Regem deuenit : qui maximo totius Rei-
publicae applausu suscepitus diuturnis, florenti-
busq; Bohemiæ sceptris fœlici fœdere hunc con-
sociauit : quæ quidem societas ut sub clementiss.
Austriadum Imperio magis , magisq; coalescat,
vehementer opto.

V. Magn. & Ampl.

Obseruant, cliens

Thobias Coberus, P.L. & Medi-
cinæ studiosus

VVR A-

V V R A T I S L A V I A .

O Rdior alueolos : non cerea regna , sed auro
Prefulgens examen apum ; & radiatia gemmis
Atria ; nec fisco rimos a cubilia libro :
Sed laribus culta formosa palatia B R E S L A E .

B R E S L A mihi faueas ; nimiū temeraria votū
Vota iuuent alios ; crepitantia siftra sonoro
Ille cothurnatis mandare sororibus optat
Carmine ; Cocytis stagnantes sulphure lymphas
Ille sitit : Stygij hic ripis Acherontis Auerni
Potat aquam : ac Hecaten v lulatibus exciet antris :
Aut melior si flatus agit , reddatur vt astris :
Continuò aut Helicona crepat , Peneia tempe :
Vel cupidus lymphas Aganippidos Hippocrenes
Spargit : & Aonio rorat sua dona liquore :
Cede supersticio vanorum Argiuia Pelasgum :
Unica nympba meis riguo formosior horto :
Blandior aurora : maturis gratior vniis :
Dulcior Hybla o melle : & speciosior ostro :
Cynthia amabilior : Phæbo fulgentior orto :
Lumine splendidior : gelidis optatior vndis :
Tigride feruidior : placido mansuetior agno
Æstibus hybernus , grata iucundior umbra .

Poscetur sacris B R E S L A inclyta & unica votis
B 2 Calliope

Calliopes metris; cuius spaciemur ad aras
Sacras Christo, & vera pietatis alumnis.

Vos larices, vos arua voco, quæ spumeus vndis
Oder a fertilibus lambit, cerealia suetis
Farr a rigans vndis, medioq; reconditis alueo
Inclita formosa quæ propugnacula BRESLÆ:
Quæ nympham nunc ora tenet? Breslam cupis? imo
Gurgite distractus mihi reddidit Oder a ripis:
Anne Mæandras in flexibus errat? an ornis
Atq; racemiferis præcincta theatra corymbis
Antra colit: mox orsa refert sic ore vicißim
Oder a arenoso flauus se gurgite tollens.

Quamvis Naiadum pulcherrima Bresla superba
Mole noualatices nostrasq; coegerit vndas:
Ut medio firmata lacu noua mænia surgant
Hostibus infensa, immaniq; perosa Gradiuo:
Attamen his delubra Dei, Themidosq; facellum,
Subdita morata, plebisq; habitacula præfert.
Hinc tuto residere foro, dominetur ut æquum,
Expediatq; Astræa sacram diuina bilancem
Aut louæ resonare queant sacra pulpita verba,
Vel media Diuam degentem videris urbe.
Dixerat, & viridi præcinctus arundine pontem
Surgit ubi tutum piscoso gurgite asylum
Transmittit medij submersus fluctibus amnis.

Inde

Inde reges tonsos, & funigerum comitatum
 Prætergressus eram: magna comitante ceteruâ
 Ut subito ingressa est Nympharum gloria Bresla:
 Quam nec Demodoce, nec flava Lycorias arcu,
 Nec velox Arethusa citius pernixq; sagittis
 Insequitur; sed dia Fides, P I E T A S_b sacrata
 Æ mula Rypheus niuibus velamina gestans.
 Ibat & ornatu non R E L L I G I O orba, sed ipsa
 Lampade Phœbea, sed Obryzo pulchrior auro.
 Quin exosa reis, terrens formidine fontes,
 Sanguine spumantem vibrabat cominus ensem
 Castore nata Themis: pañis ut crima ferrum
 Solis inardescens radijs, Furiasq; scelusq;
 Interitum, & Stygijs sub aquis recluderet Orcum.

Ponè sequebatur claro Cynosura nitore,
 Et Regina Deum cultu, castoq; pudore
 Nata Iouis, Cytherea genis, Dyctinna lacertis.
 Quæ fuerit dubitas? quæ Bresla pulchrior? ista
 Somnia sunt vatuum, perituraq; numina nullo
 Fundamenta tenent Graij molimine nugis.
 Nos meliora iuuent, & fulta palatia vero
 Qualia formosa rigido monumenta Budorgis
 Robore sunt, nullus violande & viribus arces.

Ergò harum præses, veris dignissima Nympha
 Laudibus, ut diuis comitantibus alta subiuit

Atria, tento aditus, affatuq; ambio Nympham.

Nymphæ freti Diwas vndis & Oreadas æquans
 Montibus excultis Zephyritide pulchrior hortis
 Chloride age, abstrusas & causas pande latentes :
 Cur (Aganippæi cum plures fontis alumnos
 Edideris Phæbo plenos & diuite vena
 Quiq; Amphionia resonantibus & mula chordis
 Plectra lyra Elysijs mouerunt vndiq; campis)
 Haec tenus Aonij tamen haud experta fruteti
 Si duraturos venienti tempore fructus ?
 Non etenim Heroos verus induit cothurnos
 Versibus experta est stellatum gloria Olympum :
 Præteriti num sic abolescat gratia facti ?
 Nec benefacta iuuent, quod prima sub ætheris auras
 Fuderis in tenerosq; insumseris vberanatos ?

Illa sed obtutu tacito, blandissima vultu,
 Ceu cum cœlestes variat Thaumantias arcas
 Reddit ad hac: resonant nec eburnea plectra canores
 Consumere modos : natisq; in carmine vis est,
 Ut lepidam docta meditentur arundine Musam
 Sed laudi patriæ nimium induitisse, nec æquum,
 Nec licitum est : & liuor edax, impunè colubris
 Pullulat inferni, virusq; eructat iniquum ;
 Inuigilèt patrijs si quando penatibus apto
 Musa metro, cunas, patrimumue experta fauorem.

Et

Et tua subi^cio cedro monumenta, ebnoq^z,
 Marmore vel Pario, & flauo calanda metallo,
 Non memori clueant super a^{ether}a vecta tropheo:
 Cumq^z pharetrato Geta perfidus agmine nostru
 Urbibus immineat, truculento & fascibus ense
 Pannonij acceleret damnum; tu indicta recedes
 Sacratus Musis, Clariaq^z silebere vena?
 Cum populus, ac are valens, cum diuite censu
 Pene fatigatos defendas Pannonas armis
 Sola: vel erato cataphractas robore turmas,
 Aut acies mittens; glomerata aut agmina cogens,
 Ulrices frameas validis crispantia dextris.

Fatur ad h^c, lacrumas singultibus intercludens
 Nympha Lycaonium superans splendore Bootem.
 Torpor iners, liuorq^z ferox, discordia preceps,
 Nunc Mahometigenas violenta c^ede cohortes
 Præcipiti accelerant studio; iamq^z o^bsibus albent
 Ingentes campi: rubicundas spumeus Ister
 Voluit aquas; misera & specto concisa meorum
 Funera natorum, Musæq^z in carmina torpent:
 Perculsa damnis, Geticiq^z timore Tyranni:
 Tu si quid tua fata ferunt, reuerentia nostra,
 Et patriæ sincerus amor, vel viribus impar
 Admodulator opus; celebratamq^z ha^ctenuis urbem
 Carminibus celebrato tuis tota ocyus urbe

Omne

Celebris V-
ratislauien-
sium Bibli-
otheca.

Omne tibi rarum, & spectanda theatra patescent,
Dixit; & apprensum dextra deduxit ad eadem,
Sacram, & bistratatos immensa cacumina fundit
Bibliotheca polos; ditiq; sacrata recondit

Dona penu: quo vix septemplicis ostia Nili

Floruit sub Et medio fundata freto Pharos ardua videt
Philadel- Ditius: Aonias quamuis Ptolomeia virtus
pho anno inundi 3704 Accumularet opes; haustisq; liquoribus unda
exulta anno 3925. Castalia & lustraret aquas, quas voluis in aquor
Nile Paratonios dum ditas messe colonos.

Nam seu Thucydidis breuitas sit amata, vel ingens
Copia Plutarchi, cretusue Antenoris urbe
Liuius, aut Graium Danaus Chalchondiles autor:
Seu spolia, & terras, immensaq; littora Ponti
Visere vis, modicis hic sunt inclusa theatris:
Unde agiles animos mentemq; reuulseris agrè.
Ipse quoq; orbatum doluisse temporis usu
Meq; measq; Deas: totius gnara palati
Ni Nympha annales priscos, fastosq; vetustos
(Mnemosynes donum) cœlatos dentibus Indis
Ære refulgentes, & splendida Iaspide fultos
Recludens, medijs monstrasset sedibus ædis;
Orsaq; sic placido me compellasset amore.

En age, si magni quidquam tua Pieris audet:
Ardua cum sudor, sudorem palma sequatur,

Hector

Hector Achillaos veluti prostratus honores
 Auxit: & Alciden cæli Atlas mole leuatus:
 Rhæ: cumq; ducem Rutulus: fortemq; Procustes
 Thesea: Iasoniam contemta pericula puppim:
 Hoc cape lenimen quondam facundus amatae
 Curarum CVR AEV Sopus, quod protulit orbi:
 Hoc duce carpe viam, biujs ne pluribus anceps
 Abripiare celer, nec tramite deuius erres:
 Vt, qna senta situ, multos & operta per annos,
 Gestæ, canas: rerum memoris miranda cothurni
 Argumenta suo demandans versibus auo,
 Hac tibi testis erit: Fidei (cui credita semper
 Bibliotheca cura fuit) monstrata clientem.

Ioachimus
 Carœus an-
 naliū Ely-
 siorum au-
 tor.

Dicta ego voce sequor: nō me, Dea Mincius antris
 Vmbrosis fouit: nec Hymettus, & Hybla recentes
 Instillare fauos gelidâ potueré sub Arcto:
 Hinc trepido titubare gradu pede claudus utroq;
 Vix cœpi: nec ad arma minax Atlanta mouebo:
 Aut iterum imponam nemorosæ Pelion Ossa:
 Sed mihi sit teneras laus prorepisse per herbas
 Et tenuis riui placidnm tentare susurrum
 Tu modo, Diua, faue: faueo illa ait, atq; Dearum
 Cincta satellio vallatis aggere pleno
 Fornicibus subiit: gerras positura: suisq;
 Firmamenta locis: ac fultas pumice pinnas:

C

Quæ

Quæ singultantes spumanti sanguine truncos
Turcarum aethereo prosternant sulphuris igne.

Ast ego thuricremas iterum precessus ad aras,
Exoropacemq; DEI, stabilemq; fauorem.

Reipublicæ aristocraticæ dignitas. IOVA calescentes miseris mortalibus ignes

Immittens, flammis socijs, ut corda tepescant:

Neue feras imitatus homo spelæa frequentet

Vivus ut ardor agat, vita & caelitus origo

Spiritus aethereo quam ductus cardine sufflat:

Et facis ut pulsum virus parte exulet orbis,

Grande quod eructat pecudis paleare suilli:

Iusticiaq; vltor sceleratos disjicis ausus

Per leges stabiles: placida & commercia vita;

Pax in oco nomijs. Utq; larem pauper, diuesq; palatia, gratâ

Pace colat, nitidis vis armis tecta tueri:

Cumq; boni fons sis bonitati encomia pleno

Ore iubes dici: nostris allabere votis

Historico Finendum. Sancte pater, spes alma hominū, lapsu aethere flamē

Ut sulcanda rates distento carula verrant

Carbaso ad impulsæ: prensa & tellure patescat

Optata portus; nec fœda Charybdis adesis

Cautibus appressas immenso distrahat alnos

Vortice: nec monstris præcincta latrantib. inguen

Scylla trahens cymbas allisâ absorbeat undas;

Insidijs & freta suis ne sepiam furcas

Perru-
pendum.

Eiacu-

Fugiendum.

Eiaculetur aquas, atram infectura carinam;

Sed liceat saluam terris aduertere proram

Suffultam VERO, vegeto & virtutis alumno

CANDORE, in vasto qui vix non exulat orbe.

Candidè a-
gendum.

Finieram, & visa est adytis Cortina reclusis

Mugire; ac adem assensu tremuisse IEHOVÆ.

Ergò nouis firmas imponens sedibus arces

Ordo cer-
minis.

Fundamenta loco, & designo mœnia foſſis:

Fortunamq; loci, geniumq; penatibus apto

BRESLÆVM, Elyſijs: annalibus abditaq; aura

Reddo: ac abſtruſum penetralib. eruo verum.

Nec quæ ſors, rerum praesens moderetur habenas

Muſando viſum eſt tenebris inuoluere, & umbris.

Præmonstrante fide: quæ calles tramitis viſi

Monſtrabat: Muſaq; gradus firmabat anhelæ.

Dicite nunc Dryades, fontanaq; numina Nymphæ.

Ha fortè alternis hyali saturata colore

(Cum Dryadū Nymphæ turbā ſua pena trahebant)

Quæ fuerit facies rerum (nam noſſe potestis

Cum dudum Viader patrijs vos cinxerit vlnis,

Aut muſcosa ſacris pinetis antra colatis)

Elyſijs campis? cum nondum ingentibus auiſis

Inclytus ornasset formosā Teuto BVDO RGI

Erigones campos? nec barbara legibus equis

Frena coarctasset? lepido Viadrina ſuſſuro

C 2

Inſignis

Insignis Viadrina comis INSIGNIBVS apta
 BRESLÆ IS responsadabat: quoſ syrtis arenas
 Cinnama Sabai, Thetys & quora, Trinacris herbas,
 Ennas producit agris, & oloria Tempe:

Alta tot horrebant quercta palustribus alnis

Silesia quoniam horrida & inculta. Intertexta: comas nec depositura virentes

Enodisq abies, curuataq glandibus ilex

Deerat: aquas celso dilectas vertice obumbrans:

Quensis subter vel echidna minax, tetriue colubri,

Pallados aut hostis texebat stamen Arachne:

Aut vallis furci, & frendentes dentibus vrsi

Venabantur agris: & cerua futura latroni

Præda Lycaonio, sulcabat cursibus arua:

Arua Dijs alijs, melioribus vſibus apta.

At iam tempus erat, fato clementior aura

Prospere ruens, cremo desertior ora

Pulsâ ut barbarie succisis undiq syluis

Indueret vultus alios; pulsisq venenis

Antra salubrifero colleſq bearet amomo:

Et soror illa Deum, Elysijs generosa fruetis

BRESLA meis sedes gratas vicinior undis

Figeret: ut subitis exortâ luce ferena

Festiuis sonuit liquidus clamorib. aether:

Aduenisse diem, quâ fato debita dudum

Mænia fælici surgant, & littora pressant

Tecto-

Tectorum imbricibus, vastæq; cacumine molis:
 Hæc Viader latatus aquis salientibus imo est
 Gurgite testatus: sed ego (meministis id ipsum
 Diuæ ait, ad placidas Viadrina obuersa sorores)
 Haud secus obstupui, tanto mihi gaudio oborto,
 Quam quos conspecto Phorcynidos ore Medusa
 Diriguisse metu iactata est fabula watum.

Nec mora in Elysij Diuarum concio tanta
 Conglomeratur agris, resonante sonora Caystro
 Agmina olorini quot cygni haud vocib. athra
 Mulcent: aut Pandionias quet numine Athenas
 Firmarunt stabili, cingentes Nereapinnis.
 Deseruit Clymenen Pha'us; Cythereis Adonim;
 Iuppiter Europam; Neptunus Phorcyda; Iuno
 Stelliferos axes: radiantem Pallas olympum;
 Trinacrin alma Ceres; stillantes Thyrsgier Euan
 Vites: optatis figentes mœnia donis.
 Sed Phæbo annitor Clarias super addere flammæ
 Talia dum memoro qua faustior exitus ample
 Denotat auspicio; BRESLÆA potentia præsto est;
 Nec VIADRO Neptunus abest; Iunonia gaza
 Undiq; collucet: diuinæ Palladis artes
 Qualibet ora crepat: nec opimo denegat aruo
 Facundas segetes Saturno creta propago.
 Succedas tectis: qua sit fortuna videbis

F. L.

Prosperitasq; loci ; quām culta palatia B R E S L A E
 Quanta quies rerum , qua copia , quantus & ordo .
 Non etenim angusti patiuntur temporis usum :
 Que vix Andiui vatis memoranda cothurno ,
 Et nati Sulmone Chelyn , plectrumq; requirunt .

Dixit : & extremitus intexens ardua dictis
 Traxit in ambiguum mediam inter spemq; metumq;
 Calliopen : viguit tandem sententia certis
 Immurata locis ; acresq; in pectore fixit
 Ardua res stimulos : ut contra audacior irem .
 Ergo domos adiens extructa palatia lustro
 Annales pulso priscos languore reuoluens .
 Et iam B R E S L A quibus iamdudum debita fatus :
 Quo fuerit fundata loco ; que sortu acerba
 Horrida tempestas diræ molimine sortis
 Quassarit muros ; quām fausto sidere virgo
 Fulserit Erigone , Viadri Dea grata fluento ,
 Erueram fastis ; gressumq; receperam ad alta
 Limina ; ubi patula stans in regione locorum :
 Pectoris huc illuc tacite mea sensa voluto ,
 Multa mouens ; vario versansq; in mente recessu ,
 Qualis sit Pietas , & quanto in honore potentes
 Florerent fasces ; sancti reverentia plebis
 Quanta Magistratus ; ditisq; opulentia ciuis
 Aequatralares Cræsi , gazamq; Sesostris :

Quæsis

Quelis inhians animo attonito, vix carmine, dixi,
 Arbitror hæc memoranda meo, trepidaq; Thalia.
 Nam mihi si Lynceus oculos Aphareia proles
 Calliope venam, Cytharam Rhodopeius Orpheus,
 Pastor ab Amphryso plectrum, sophiamq; Minerua,
 Et daret eloquij facundas Tullius artes:
 Nontamen arguto rerum miracula cantu
 Visa modis dignus cantarem & Apolline iusto.
 Si quatamen laus est elapsi temporis annos
 Fatidicam docuisse lyram, prisciq; nitorem:
 Seculi inextinctum memori mandasse cothurno,
 Et loca vix adeunda feris mortalibus acri
 Clausa latrocinio, meliori sorte parata,
 Successumq; vagæ sortis variabile monstrum
 Venturo handplanè passum obdermiscere seculo:
 Remigjs lembum subigam, conuulsaq; nisu
 Unda fatiscentes paſim diſunget arenas.

Est locus armigeri victri ci Teutonis ora
 Iunctus, Hyperboreo quem gens subiecta Trioni,
 Hirsutis pineta comis ubi vertice pulsant
 Sidera & umbrosâ cingunt indagine terras:
 Riphæa q; niues afflant glacialibus Euris.
 Carpathio sed vectus equis de monte, corusco
 Titan axe redit: tenebris cum iuſtrat ademptis
 Atria Leucothoe roſeo Palantias ortu.

Descriptio
Silesia.

A septentri-
one Polo-
nia.

Ab ortu
Pannonia.

Parte

A meridie
Bohemie.

Ab occidente
Lusatia.

Situs Vra-
gislaviz.

Qualitas
soli.

Odera
quondam
Guttalus
totam Sile-
siam inter-
secat.

Parte alia medijs ubi sol altissimus astat:
Exurens radijs impostas montibus arces:
Tuta bifurcati spelaea leonis opacant
Quercubus Hercinia sylvas, ornoq; comanti,
QUISS E tenes extrema pater, qui Lusatia oram
Piscos findis fluvialis gurgite Lympha.

Hanc oram prisco fatorum tempore aruspex
Conscius ELYSIVM dixit: dixerunt coloni,
Lata quib. cultis, & diues messis aristis
Est collecta solo: medio tamen aurea semper
(Ignatum culta condenda an prospera BRESLÆ
Omina signarit: flavis vel sponte corymbus
Luxuriarit ager) crepitabat bractea ventis
Vernabatq; nitens tortis labrusca racemis.

Fertilis est circum facundis saucia aratris
Planities: rubia quam paßim lenta genisto
Impedit: aut diti commissum messe rependit
Pignus ager: grauidus flauenta tritica culmus,
Aut onerat spicas Cerealis farre filigo.

Ipse ferè medium tumidis secat ODERA lymphis
Elysum: quondam Germanæ terminus ora:
Nunc varias aquidis absorbens fluctib. undas
Auctior ut flaum premat alueus amne saburram
Ceruleo: pineta rigans, atq; ubera gleba
Præstantes agros, quos gurgite lambit ameno,

Squam-

Squammigeræ & pecudis pleno, sulmone, siluro,
 Armatis cancris, auratis, mugile, percis:
 Ille etiam innumeris succisos saltibus ornos
 Pronior amne vebit: & fissis puppibus vndis
 Cedit inoffensos arcens à mænibus hostes.

Ipse (nec Erigones ubi blandus anhelitus halat Qualitas
 Pestis abesse nequit) cunctos purissimos aëris.
 Ambit agros: mundasq; auras sibi prior vnit:
 Nec putridam circum exhalantia stagna mephiti m
 Eructant; feruens nec adustos Syrius Austros
 Proflat, inassuetu brumæ qui Delta, Syenen
 Et fuscas nimio Phœbo Mareotidas vrunt:
 Sed Zephyri gelidas optatis solibus vmbras
 Atq; vmbbris Phœbi radios astumq; coherent.
 Promtior vnde penu vicinia semper adauictum
 Recludit cultasq; replet prouentibus oras.

Magnum est optato vicinas fænore terras,
 Cum Baccho Cererem diuersis mittere ab oris:
 Hisce datum est terris: queis Hunnus amica Lyæi
 Mittit dona, boues Lechi, Cereale Bohemus
 Triticum, & adiectis rebus commercia pandit
 Terra Silesiacis gratissima Lusatia agris.

Hu ergo in medij SVPERIS regionibus urbem
 Fascibus augustam, pietate, ac plebe potentem (tra,
 Condere ubi visum est; haud Delphica Phœcidis an-

'D

Aut

Vicinarum
regionum
commoda.
Hungariz.
Poloniz.
Bohemiz.
Lusatiz.

*Aut Helenus certum, aut Carmentis Euandria fatū,
Prædixere; sacro sed vox hac redditā Olympo est.*

Vratislavia fundatur à Vratislao
Bohemus Bi-setislai filio Anno 1030. *ELys Iate LLVr Is honor prInCepsqVe BV Dorgls,*

FæLICI Vt gratI fLorebit orlglnē fLores.

Nec mora planitem vigilans exasperat ardor,
In cultam vulgi: proprijsq; in sedibus ornit

Vsibus aptantur varijs; alnisq; recisis

Alta Viadrini viduatur ripa fluenti.

Hinc adeò incrementa capit, defensaq; lymphis

Iam rus, iam vicus, iam se formosior ipsa est.

Sedula sed nostras confessim longius ire

Res natura vetat; tremulo & primordia nisu

Impedit: ut vasto luctamine qua vix auras

Persensit moles, saxis & pumicè fulta,

Aut ruat, aut ruitura Notis agitata fatiscat.

Vix tanto assuerant oneri cum flumine ripæ:

Et multis ignota locis monumenta BV DORGIS,

Nomine adhuc tenui gliscebant pressa tenebris:

Ut Bellona faces dubiam coniecit in urbem:

Occupatur à Biletlslao Bohemus an. 1038. *Vnde domos & Marte nouam penè ocyus urbem*
HI Destr VXer Vnt qVlbVs est pergrata BV Dorgls.

Namq; ubi frondosis Sudetes saltubus agros

Piniferi Elystios præcingunt verticis, & mons,

Thraicio maior Rhodope, vel cauaso Olympum.

Diffindit: Iouis acer anis latitabat in umbra.

Insignia Bohemorum nigra Aqui-

Ille suos pullos primæuo tempore raptos
 Felle fremens acri flagranti exarserit ira:
 Et venit: patuere fores: quæ præsca vetustas
 Cessite congesto nondum firmârat, humoq.
 Nec Bisetisla fatum clementius urbi
 Defuit omini bus victori mente subacta.
 Quæ quondam socij sponderent temporis usum,
 Cæsar is auspicijs tamen huic exempta tumultui
 Prata virescenti cœpit vestire fruteto:
 Namqb Cuculligerò princeps Casimirus amictu
 Cristatas sub aues deserto præpete patris
 Fugerat: indutum rursus quem murice, & ostro,
 Sauromatum proceres abauorum in sede locârant.
 Ille ungues validos, & furuas præpetis alas
 Flexit, agros cingens turritis urbibus, altas
 Attollens moles pinnis, atqb aggere fultas.
 Et Zephyro faustè proflante BVDORGIS opum vi
 Clara viris laribusqb nouis cum funderet axes
 Persuasum pietatis opus, collegia patrum,
 Re X DVX It par VI Is Blz Ina e X & DibVs Iste:
 Huc, ubi nunc varijs querunt oracula rebus:
 Dum diuos in vota vocant: ac lancibus aras
 Accumulant plenis: & magna thuris acerra.
 Hinc & Hymen, discorsqb thorus, tædæqb repulsa
 Inconstans sponsum si quando puella futurum

la conuera
 in albū Leo-
 nem, anno
 158. à Cæ-
 sare Frideri-
 co Barba-
 roffa.

In Gallia p.
 fugus Casimirus deli-
 tescit.

Cluniaco
 Benedicti
 ordinis mo-
 nastry e-
 ducunt.
 Urbibus hic
 Silesiam ex-
 coluit.

Collegium
 Bizina Vra-
 tislauiam de-
 portatur an.
 1052.

Consistorij
 officium.

Dedignata fuit distracta lute recedunt.

Hinc adeò Elysijs struxisse penatibus ædes
 Maior cura subit cunctis : sed ut ædibus urbes
 Ornantur celsis, sic fulgent ciuibus ædes,
 Ciuibus haud unquam virtutis egentibus almae.
 Hic at in ambiguo est, structura maior, an ardor
 Virtutis maior fuerit : surgentibus illis
 Creuit, & est imis virtus fundata latebris.

Regius & procerum turba enstipatus egenti
 HV Mana e XVL Inops Sb IgneV s VIV It In Vrbe.

Rara equidem virtus inopi pede adesse secundo:
 Ast hic inops, hic & exul erat: relevandus ut auro,

Sic patriæ reddendus erat : pater exulus alto
 Vota supercilie, solio sublimis aucto
 Spernebat : tu paruula adhuc, nec fascibus aquas
 Sauromatum vires, nec polles robore, BRESLA:
 Ergo orandus erat, non vi sternendus, & armis.

Et veluti est pietatis opus sustollere egenos:
 Sic scelus est, durum quamvis violare cruento
 Ense Magistratum : BRESLA ergo accingitur artes
 Ad medias : miserumq; fouet : mitescit at ille
 Supplicibus fractus precibus, gemituq; BVDORGIS.

Pressa sed ærumnis pietas fulgentior exit
 Ut cum sufflatus fornacibus ignis anhelat:
 Massaq; Vulcano flavi subigenda metalli est,

Defendit
legitime e-
xules con-
tra vim in-
iustum.

Insertusq;

Insertusq; auro media nocte emicat anthrax.
 Ciuib; immensi seruato præmij egenti
 Spes accensa fuit: mouit iactura dolorem
 Cum teneram in cineres citò subsedisse BVDORGIM
 Videre, & celeri crepitantes igne penates.

Horret, & incenso metuit mea Pieris æstu,
 Fumantis BRESLÆ Vulcanum in limine sparsum:
 Ac Phaethontæ colles erroribus vstos
 Vix tot frugiferis viduatos credit aristis:
 Quot tecta Elysiae flammis periære BVDORGIS.
 Anne cauernosis formosa Typhoeos antris
 BRESLA superposita est? minimè hoc: nec fata coire
 Elysium Inarimenq; sinunt: sed carice & vdo
 Cespite prisorum congesta tuguria more
 Fausta Vulcano sortes, Vestæq; dicarunt:
 Ergo ruinoso vix defensa aggere, primò
 BRESLA Dato flagrans en est orbata DeCore,
 Inq; leues cineres modicamq; abidere fauillam
 Culmina Sarmaticos vix æquatura penates.
 At vix condiderant inopes magalia ciues:
 Ut flamma exuperant rursum, ac repet æstibus æther,
 Et per Ilt Vest& Vlo Lenta CLaDe BVDorgIs,
 Tusc planetu ripas Viadrini vulnasse fluenti
 Ac gemitu infremuisse nouo, & mugitibus auram
 Impulsam audisse exustaq; limina sorte

Conflagra-
tiones urbis
Vratislauie.

Incendio
perit anno
1200.

Rursus cō-
flagrat anno
1219.

Inuisa superos ac incusasse Tonantem.

Mox (sic fata volunt mala cū sunt mitia sauis
Anteferenda malis) glomerare incendia ciues;
Flagrantesq; inferre faces; pinuq; corusca
Impleuisse manus: flammis & in atria, & urbem
Ac patrios sauisse lares, impunè ruendo
Cernas: infaustosq; olim miraberis astus
Spontè relicenti passim feruere furore.

Vastationes,
Tartaro-
rum.

Quæ tantis sit causa mali memorato Thalia.
Dis niger infernos Erebae valle colubros
Excierat: diramq; istis commorat Erynnin,
Quæ pacis virides cernens genialis oliuas
Elysia frondere iugo, indignata: nec hortis
Hus, ait, euellam vernantes protinus herbas?
Nec liceat crudo quæ nostra potentia Marte
BRESLÆAS violare domos? date protinus enses,
Ferte faces, pharetrasq; leues, clypeosq; recuruos.

Armatura
Tartaroru.
Taytaria.

Dixit: & algentes Maotidis horrida ad umbras
Euolat: & Tanaim glacie brumaq; rigentem
Ipsa venenatis violentior inficit herbis.
Iuit & ad montem quo tu religate Prometheus
Rostra iterum pasci fibris nascentibus unca:
Hoc tremor, & pallor, maciesq; & luridus honor:
Quæis tumet exucca compages ossea cratae,
Virosum scabroq; aconitum gutture lambunt,

Conse-

Consedere solo: queis Mars coniunctior haret
 Rupe sub exesa gelidi & testudine saxi:
 Quantum pressus erat: nec te Bellona flagello,
 Viderat Elysium gentes agitare quietas.
 Hoc colubris, iraq̄ ferox affatur: an isto
 (Heus celus & furia) sic torpescetis in antro?
 Et pacem Elysij s (audito nomine Pacis
 Infremuere simul) sinitis confidere regnis?
 Ita age, Tartareis glomerate cohortibus agmen:
 Atq̄ Scythes Scythica rabie, gelidosq; Gelonos
 Cogite: sic Hecate iubet & latrator Auerni.

Hinihil: immenso sed surrexeret tumultu:

Tartareaq; acies, & rhedus agmina vecta

Queis nihil humani est, quam forma: nihilq; quod au-

Tartarorum
immanis ra-
bies.

Dicere mansueti tanta est truculentia: tamq; (sis

Effrenis morum rabies: concretae cruento

Barba riget: potoq; est hispida sanguine seta:

Stant oculi flamma: precibusq; immota petentis

Corda adamantaum superant scelerata rigorem,

His socijs patrijs victos pepulere Polonus

Successus.

Sedibus: effusi velut algens grandinis imber

Sauit, & immistas segetes disperdit aquæ vi.

Hinc quæ causa mali tanto feruente tumultu, (qVV:s:

Hei VeXat DVctor SCytha Igne BVDorgIn InI.

Iamq; arcem cineturus erat (tunc unica BRESLÆ

Metu Tarta-
rorum Vra-
tislavia ex-
uritur anno
1241.

Arx erat, innumeris que nunc secat arcibus aethra)
 Cum subito intonuere poli, & sacra dissipantes
 Vis crepitus uruit: ceu cum detrusit in ima
 Iuppiter anguipedes flagranti Tartara telo,
 Qui fuerant ausi congestis montibus altam
 In superos tentare viam: sic turbine louam
 Atro, precipites & fulminis igne corusci
 Tartarea fama est citò deieciisse cohortes:
 Quæ tamen aetherei vitarunt fulminis astus
 Henrici virtute Pij (qui morte peremitus
 Propatria occubuit pulchra) memorantur acutis
 Confixæ telis vastam liquisse BV D O R G I N:
 Quam si sic perisse putas, næ deuius erras:
 Et frustra iaculata sacri vis fulminis esset.

Sed graue sub duro est duce, regnà emergere rursus
 Perdita sauitie & Scythicis vastata Tyrannis.
 Ergò ut anhelantem placidis virtutibus urbem
 Teutonidaq; acris mulcerent lege colonos
 Mansueta: & stabili firmarent mœnia sede,

Immunitas
 tes Germa
 nicas impe-
 trat anno
 1243.
 Boleslaus
 Calvus Dux
 Lignicensis
 frustra obsi-
 det anno
 1245.

AVXerVnt VrbIs ConDenDa CIVl bVs & qVa.
 Nec mora, lex anima est urbis, lex auget & ornat
 Defenditq; urbem: valloq; tuetur & armis:
 Quoue minus dubites: en vano recta tumultu
 CaLVt les qVassat qV& VIX sVffVLta triMestrIs
 Frustra: & adhuc laceram ne quicquā sauit in urbē:
 Namq;

Namque Boleslaus, quo vix iniustior alter,
 Obsidione noua surgentem cinxerat urbem:
 Desolatus agros: vanisque assultibus urgens
 Limina tentarat: sed postes obice duro
 Munierant ciues, torquentes cardine verso
 Portas, & patrijs pellentes sedibus hostem.
 Tertia fraterno complerat cornua Phœbe
 Lumine: & insano rabiosus murmure frendens
 Linquere adhuc orbam munimine cogitur urbem.
 Fratre Boleslaus propria rapiendus ab arce.
 Aude aliquid, pugnisque urbem telisque lacesse:
 Quæ Scythicam rabiem, quæ saui Principis iram
 Urbs, & inops, & inermis, adhuc, urbs & mula pago
 Spreuerit, immenso nunc aggere cincta, phalangis
 Irata metuet sternendas sulphure turbas?

Tutior ast esset vasto si mœnia vallo
 Eumenidas sortis diras flamasque facesque
 Vulcanique amplis superarent molibus astus.
 Nam quid inaccessis truculentos edibus hostes
 Exclusisse iuuet? cum vasta potentia flamma
 Exurat medio fundata Palatia vallo? (Ignes:

MarCVs Ine Xp Letos t l b I Bres La en Int VL It Confagrat
 Rursus edax dum flamma furit dum Thracius urget tota die
 Ad cælum picea Boreas caligine nubem: Martij anno
 Nil ciuis vires, infusaque flumina prosunt: 1276.

E

Nec

Boleslaus
 insidias stru-
 ens fratri
 capitut ab
 ipso.

Nec prius indomitas posuere incendia vires
 Quam cinis exiguo modicus subsedit aceru^o :
 Urbs qui nuper erat ; clara & pulsabat utrumq;
 Luce Polum ; delubra patris venerata Tonantis.

Ille Hecatumbais pia nunquam numina sacris
 Spreta fuisse memor : sortem miseratus acerbam :
 Ciuib^s insignes animos , virtute valentes
 Et patria immisit flagrantem sedis amorem.
 Unde vel exustis (patria nam tanta cupido)
 Imposuere domos laribus : nil flamma, nihilq;
 Incensi potuere foci : petit aurea cœli
 Sidera deiectum Vulcano culmen iniquo,
 Et velutis signis suspendit Daulias ales
 Nidum, atrox gelido rapuit quod turbine Cauru^s :
 Sic flagratiros fausto tamen igne penates
 BRESL A locat : gazasq; simul pluit almus Eoas
 De cœlo genitor , Phryxæo vellere pondus
 Nobile : & optata rabiosam sorte rependit

Golpergam
 & Hanain
 Vratislau-
 enses hypo-
 thecae no-
 mine acci-
 piunt anno
 1320.
 Vratislauia.
 totius Silesia
 curam gerit

Fortunam : ac urbem facundis quæstibus auxit.
 Hinc Haln, a VrI Mons, Collato VenIt a Vro.
 Sed furor est alijs inhiare penatibus auro
 Et patrios spreuiisse lares , partisq; latrones
 Diuitijs inferre manus vi & fraudib. uncas
 Iste ergo caues celebri generosa BVDORGIS
 Consilio : pande euge tuum Leo candide lustrum

Pande

Pande venit Regina tuis gratissima sceptris

Elysij Regina iugi, Viadriq; voluptas.

(gl) optimo ma-
gistratu schi-
gendo.

NVNCarCes Cape faVste iV& DVX Iane BV Dor-

IANE Bohemorum princeps, IANE adite fausto

Sidere: BRESLÆÆ summo complexe fauore

Vrbis, defensor regioni affcite clienti.

Iohanni re-
gi Bohemiz
homagium
præstat ann.
1337.

Bina Aquila, quarum una fuit pice nigrior atra,

Altera Ryphaea superans candore pruinæ

Insignia Si-
lesie Polo-
nix.

Discordes tenuere domos: ubi voluis in aquor

Amne procellosas flauenti Vistula arenas.

Nigra sed euulsiis infirmo erat agrior alis

Crebra
Sauroma-
matum va-
stationes.
Insignia Bo-
hemiz.

Corpo: quam Candens rostro laniabat adunco.

Ast ubi glandiferis nigrantes quercubus altos

Albi coarctato Sudetes flumine findis:

Candidus effrenes Aquilas Leo terruit, iras

Exacuens, et hians assultu immane potenti.

Sensit opem victrix Nemeæ fulua Leonis

Ales: eternis coiere in fædera votis:

Dominica
Palmarum.

Quæ formosa BVDORGIS ouat: nec pacta recusat

Quæ nullus violanda modis, fæliciter auo

Perpetuo durant: augentq; insignib. urbem

BRESLÆAM meritus: en quanto Carolus ausu

Erigit exustam fælici sorte BVDORGIN.

Illa iterum flammis perijt? sed profuit vstam

Lutea cum saxis, cum saxo structa metallus

Videris auspicio fausto emicuisse theatra.

Ergo triumphali decoranda BV D O R G I S honore
Sat faVstè LVX haC tlbI LVM In ls eXCitat Ignes.

Feliciter
peritigne
anno 1341.

Quā (velut igniti candardia forcipis atra
Splendent, & demptis effulget sordibus aurum)
Igne casas purgans electro purior, & te
Pulchrior existi, tectisq; sublimior altis.

Namq; Corinthiaco splendentib. are cateruis
Caro LVs hVC fæLIX reX VenIt Vt oMne faVstò:
Contremuit tellus fragore: & gestijt aether
Caſareasq; Aquilas, plausu excepere secundo
Naïades, iunctaq; choros duxere Napæis.

Ipse etiam fatis recluserat ora futuris
Carpathio Protheus phocas sub gurgite pascens
Neptuni: Viadrum fulcans, & piscibus vndas:
Tempus erit modicus quando vrbis dispersa fauillis
Inq; auras abyſſe leues umbrasq; vagantes
Credita, non vlla statuetur origine nasci:
Tunc (Cilicum ut messes Phænix cum sensit ad auras
Parturiente rogo, & busis nouis euolat ales)
Fausto incrementum capiet formosius ortu.

Carolus 4.
splendidè
exornat, &
auget vrbem
anno 1353.

Ergò memor fati patriæ mollissimus urbi
Breslæas & Des CeLebris tlbI Caro Le aDornas:
Templa, domos, delubra, lares, fora, compita, vicos
Condens, & stabili ponens fundamina mole:

Ampli-

Amplius atq; urbis designans limen aratro:
 Ut rapidis tumefactus aquis Olauiā, quondam
 Qui celso paruos despexerat aggere muros,
 Nunc varijs culta paſſim regionib. urbis,
 Porticibus lacitans subseruiat vſibus arctis.
 Sed nec Idaſpæis radiare palatia gemmis,
 Lauorem aut Parij lapidis mirabimur: at qua
 Ditat inops flaua ſubiectus meſſe colonus
 Oppida miramur: qua tollunt farris acerūos
 Innumeros: circum tū latē dominantur in aruis.
 Eſt miserum fines murus cum terminat omnes
 Limes in angusto poſitus: non marmor tū aurum
 Eruta, ſed pinguis Cerealia ſemina glebae
 Suftentant valido defenſos aggere ciues.
 Ergo ſacris etiam Romani Cæſaris ausis
 PraeſCra eſt agris LIMes reſpVbLICa Bresla,
 BRESLA caput terra quā cinctus arundine tū vlua
 Diffecat, irriguis Viader gratiſſimus vndis.
 Hinc adeo ſplendore loci, prudentia tū armis
 Urbis ad impulſi ac tam fauſti nominis ora
 ECCe Intran reges ſoClatI tū Marte reCeptI,
 Aſonidum Princeps, tū Vladislæ Igello:
 Iſte pharetrato Lithuano, tū equeſtribus audax
 Sauromatum turmis gressus glomerare ſuperbo
 Vectus equo fuerat: tu languida VVenceslae

Olauiā ex
 odera alue-
 us includi-
 tur vallo.

Prefecturam
 totius terri-
 torij ciuita-
 ti attribuit
 anno 1358.

Ingrediun-
 tur vrbem
 VVencesla-
 us Bohe-
 miꝝ, Vla-
 dislaus Po-
 loniꝝ reges
 anno 1404.

Remotus
ab Imperio
Electorum
autoritate
anno 1400.

In squallenti deses curru membra reponū.
 Vedit: & extemplo stertentis abusa benigno
 Ingenio (vulgus nam mox exempla regentum
 Cernit: & excusso sonipes rectore lupatis
 Liber anhelanti properat per compita cursu)
 Plebs rablosa patresh In C CLara De I C It a De.
 Bellua multorum capitum, rationis at expers
 Vulgus, vesano furit irrequia tumultus;
 Cum rabie fera corda tument: tetroq; veneno
 Quod Stygio eructat canis ille trisaucifer antro.
 Et procerum torpent cum segni corda sopore
 Lurida tabifiso serpunt contagia viru.
 Nam claro prognata loco vicia vndiq; fama
 Protinus emergunt celeri: sic degener ingens
 Ille Leo, stulti credendus buccina capti est.
 Turba togas rapuit: Rex reddidit: illa capistrum
 Indignata iterum, fasces & sceptrum nouauit.
 Hac patientia tamen facilis iactura decoris
 Quem labor & studio comitatur sudor anhelo:
 Alta modo liceat cæli conuexatueri:
 Et fas sit vita traxisse ignobile tempus:
 Ultima fatifero donec secet Atropos ense
 Stamina: canis item non diro sanguine turpans.
 Sed nihil huc valuere preces, nil vota, nec aris
 Panchææ messes missæ, frugesq; Sabææ.

Nam

Die Nono
Septembri.

Nam Corybantao rabiosa plebe furore
 Ter se Xta LV Ce heV fVrlbVnDI IVLIVs æstrI
 FerVet, Vt hastIL I haVD patres Confligeret Vno,
 Heu pietas : heu prisca fides : Busiridis aras
 Squallentes tabo ; diuulso corporis artus
 Et fibras Polyphe me tuis sub dentibus vda
 Ingluuiem sanie cerno pulsare cruentam.
 O cohibete manus , qua vos dementia ciues
 Quæ agitant Furie ? furiarum pessima echidnis
 Alecto Stygijs deuinxerat ocia , et una
 Effrenes animos , ac cassos robore fasces
 Unierat ? graue Martis opus , paucisq; salutem
 Attulit : his diurna quies , his copia rerum
 Ciubus obfuerat. Sic mens indagine caeca
 Voluitur in vitium ; cum crasso ab domine obesa
 Mens latitat , squallesq; situ , aruinaq; fatiscit.
 Desectus neruis quos Laryssæus Alebas
 Sperarat fidos , fallaces sensit : at ense
 Iste ferox : his præclara pietate , probisq;
 Consilijs , carnisq; , sacris venerabile pectus
 Exiguo haud meritum madefecit sanguine ferrum.
 Precipiti saltu Marcum Tarpeia vorago
 Manlium , ob arreptos fasces , et Regia sceptra
 Absorpsit , puer Astyanax patris Hectoris ultor
 Littore Sygæo confpersit saxa cruore.

Cruentissi-
 ma seditio
 Vratisla-
 viensis anno
 1418.

Vratislavia
 florens opi-
 bus & pace
 ad intesti-
 nas discor-
 dias delabi-
 tur.

Hie ul-

Hic vltor nullus, nec regni est vlla libido:
 Et tamen (heu furor) insontis pars magna senatus
 Guttur delecto laceratam animam exhalauit.
 Pars ferro incumbens deiecta cacumine turris
 (Infandum) aut cerebro muros conspersit, & arma.
 Aut hastis infixa hæsit miserabile pondus.
 Sed mox tempus erit truculenti præmia facti.
 Cum capies plebs dira feris crudelior ursis.
 ECCE parat pœnas Cæsar MoX ense CrVentVs.
 Iam latebras animosa petis: nil arma, bipennes
 Queis clausas violare fores, perrumpere limen
 Et custoditum iugulasse, heu saua, senatum
 Optabas: animaq; senum disperdere in auras:
 Nil furor, & rabies, nil dirus sanguinis æstus
 Efficient: tandem pallens, tremula algida, vecors,
 Ore cohorrescuto, & mens conscientia culpa
 Nunc scelus admissum nollet: cur vindicis ensem
 Cæsaris exangui formidine pressa tremiscit?
 Disce age legitimi quanto discrimine præstent
 Arma Magistratus: quam firmet, aheneus obex
 Astream licita moderantem rostra bilance,
 Disce age, luxuriet qua prole cruentus iniquæ
 Seditionis amor: quam tristia fata rependat.
 Nam ni præcipiti laniasses viscera Erynni
 Patria: & oppugnans priscum prudentiae asylon,

Seditionis
 plectuntur
 anno 1420.

Cade

Cade Senatores, propriosq; cruento penates
 TInXes; non tibi tot per Iffsent ense trIbVnI:
 Nec patria extorri monstrum insatiabile fiscus
 Eripuissest agros ciui, natisq; parentem:
 Publica ne tantum clades vltura fuisset
 Clade nefas belli: quod corporis Husse cremati
 Quisquilijs sufflas, Hussitas agmine cogens
 Vltrici; unde simul paßim spacioſa BVDO RGIS
 IgnI CVnCTa laCent DlffVſa sVbVrbIa eDaCl:
 Tunc gemitu planxere nouo fumantia terræ
 Tecta Silesiacæ: fidei vt violabile pignus
 Husse datae busti sentires igne cremandus.
 Tunc etenim arrectæ stimulis haud mollibus iræ
 Exarsere ipſis furiata mente Bohemis:
 Spiculaq; exacuant; subiguntq; in cote ſcures:
 Otia rumpentes, aciesq; in prælia cogunt,
 Hinc verò Elysijs infusi protinus oris
 Conuectant prædas: defadant Marte penates:
 Exuruntq; ſata: & populant vltricibus agros
 Ignibus; ac patrios saltus cultoribus orbant;
 Quin & lapsantes miserorum in ſanguine cernas
 Natorum Matres capulo tenuis indita tela
 Condere pectoribus, capite à ceruice reuulso:
 Tanta hostis rabies: miseri quin hospitis atro
 Sanguine inundatum ſedasse incendia limen

Numerus
decollato-
rum.

Suburbia à
predonibus
Hussiticis
incenduntur
anno 1426.

Immanis
Hussita-
rum graſſan-
tium ſau-
tia.

F

Videris,

Videris, & tetro maduisse tuguria tabo.
 Iamque velut motis auidus circumvolat alius,
 Vnguisbus implumes pullosque euiscerat uncis
 Miluus; at immenso crocitans gallina dolore
 Raptorem crebris dirum clamoribus arcet)
 Elysij terris una spes omnis in urbe est.

Ergo ut defendit sobolem Titanus ales
 Iuncta Suid-nicenisibus CVncta t' Vr SVIDnlt Io ConCreta BV Dorgls;
 totam Sile-tuetur anno 1429. Suidnitio, qua cum coiere in fœdera ciues
 sedulò Breslai, socijs pellentes viribus hostes.

Hinc ergo Olauij emotis cardine tectis
 Olauiam die Antonij eripit latronibus.
 Postibus audaci tela irrupere Gradiuo
 Breslæa: ut fusi circum victricibus armis
 Ediderint lata vesani cæde latronis
 Commerita strages sceleratos mortenecantes.

Hinc Munsterberg pulsarunt ariete murum:
 Quassus ut ingentem patulo daret ore fenestram:
 Et lustrum crudi prædonis grande, superbam
 Disiecere arcem: fumantia culmina presso
 Ponentes & quata solo, turresque prementes.
 Nec satis ad gelidos manes ignobile vulgus
 Profligat & captat vnu ex præcipuis gladiatori-bus anno 1433.
 Detrusisse fuit: turma atq; phalange BV DORGIS.
 CLAVsa acies DV Ce Detento fVglIVa reVVLSa
 Cei quondam fudit Ceninum Acrona Quirinus. (est:
 Hactenus incalueré animi, & truculentior Ate
 Insano

Insano Elysij turbārat rura Quirino :
 Acer & infesta glomerare incendia fero
 Mobilitor Borea, fluitanti incertior alga
 Sauromatum rabie tumidoq; incepereat ausu :
 Tu tamen insignes animos, Adamantina corda
 BRESLA geris : per stragem & clāsica dira Gradi-
 Perplexum moliris iter virtute perenni. (ui)
 Ne tamen amentes planè indignata furores
 Figeret inuiso Mauorti BRESLA trophæum :
 Oenotrios fasces Romani Cæsarū ausa est
 Infausto violare ferox Thamnusia lapsu.
 Ergò o Romulidum princeps, qui Pannonas ense .
 Pace regis Zechos, Nemesis veneratus iniquam
 TVhICCe ALberte CaVe VIX non LæDenDVs In
 Quassato lapsure gradu : cum poplite celso (Vrbees,
 Non titubata trahes certo westigianisu.
 Si quatamen manci mouerunt corporis artus
 Damna : en Pelides, en Marte animosus & armis
 DVX DatVr, hInC VrbIs BresLæ VloLentVs & A-
 Dejicit è cultis dirū hic penetralib, hostē. (ChILles
 Hoc duce wah quoties pedibus timor addidit alas
 Vicini armenti : quod auis candardis in umbra
 Prostratum recubans algentes ruminat herbas.
 Huius ad exemplum gnara virtutis alumna
 Marte potens, animoq; ferox, ac impigra dextris,

Silesia tur-
 bulētus sta-
 tus odijs Va-
 finianis gli-
 centibus.

Albertus Ce
 sar labitur
 Vratislaviæ
 anno 1439.
 luxata & fra-
 cta tibia. :-)

Anno 1439.
 Albertus
 Marchio A-
 chillis Ger-
 manici co-
 gnomento
 dux belli a-
 pud Vratis-
 lauienses.

Nil dubitans varijs caput obiectare periclis,
 Virtute exuperare acri, pro patria & agris
 Agglomerare manum bello; pubisq; phalangem
 Urbe sariſigeram pressa est emittere visum.

Militi hi validi fulgentes ære cateruae (qVant

Defendit to
tam Silesiam
1442. con-
tra predo-
nes d' ratis
latibus. ArCibVs eXCVt LVnt hoſteM qVa CoLLibVs a-
 Collibus impositas: ut humum & aquatura fatiscant
 Culmina: subsidantq; à saxis saxa renulsa.

Cuspide sic validos emittere dicitur Euros
 Aeolus Hippotades pulsantes littora & undas,
 Caspius ut Boreas, simul & Mareoticus Auster
 Regna procelloso trepidantia turbine verrant;
 Atq; ut Abantiades repetitis viribus Harpen
 Condidit infixo viro sa per ilia ferro
 Præda futura feris, roseo quibus ore nefand.

Tuetur to-
tam Silesiam
ne alieno
dominio
lubiciatur.
 Cepheis Andromede fuerat deuota marinis.
 Sauromata est Cete, at BRESLA est Danaeius heros
 Andromeda Elysium: stupet hoc: gelidoq; reuinectum
 Pumice purpureum mutat pallore colorem,
 Instantes metuens horrendo funere rictus.
 BRESLA sed anguiera præsignis Gorgone monstru
 Triste domat: validis quod pressum palpitat armis.
 Vnde cohæretur peregrina Harpya recuruis
 Vnguibus Elysijs inhians: ac tutacruento
 Septa latrocínio primæua à sede renellens:

Praci-

Præcipuo commota viro: qui fraude Sinonis
 Pellacis Dolopumue dolus, technisq; Pelasgum
 Vendiderat precio terras periurus, & urbem:
 Prensus at ultrici gladio ceruice reuulsa
 EXplat eCCeſCeLVs nō faVſtVs DVX LeonarDVs
 Dux Leonardus equo felix, & fortibus ausis,
 Dum genius ceras decorabat honestus auitas,
 Sic quondam Metū tremuere reuulsa quadrigis
 Pectora, qui fuerat Romanae proditor urbis,

Anno 1446.
 Hassenhei-
 merum in
 nouoforo
 capite ple-
 etunt Vra-
 tislauientes.

Sed ne crudeles nimium Breslæa secures
 Strinxerit alma Themis: rigidoq; seuerior ense
 Candaulem Sardo, Thebisq; Creonta secuta
 Visasit: enpietas, & quam sincerus amata
 Relligionis honor deuota gliscat in urbe.

Venerat antistes Romana Praefulsa arce
 HIC DoCet ELysIos, arcta esse ferenda CapIstra-
 NVs quam tuta fides: venienti videris aeo.
 Huius inassuetis aliquot sermonibus horas
 BRESLA dat: eloquiumq; viri admirata tremēda
 Iussa facit, pendetq; stupens narrantis ab ore.
 Nec satis est ludos flammis sacrasse, madentes
 Desecuisse comas myrrha: dempsisse recuruos,
 Calceolis apices: iuuat indulgere parato
 Ingenio iubis: totaq; expellere ab urbe
 Isacidas genus inuisum terrisq; polisq;

Venit Vra-
 tislauiam
 Capistranua
 anno 1453.

44

HaC IgI Vr Mo X Vrbe e XI It f Ce LVs e XVL Ap e L.
Audit Habrahamidū mundatā sordibus urbē, (La.
Depulsa Elysio recutitaq; agmina gentis
Rex, sed adhuc iuuensis, quo nec felicior alter
Si fasces cernas: nec Rex infaustior nullus
Extinctus roseo est tali fulgore iuuentæ;
Audit & optato latus fædere ciues
Las La In BresLæos ls a MIC!or eCCe penates
Lasla amor, illecebraq; orbis, bipatentibus vltro
Mænibus exceptus, clara & præeunte BVDORGI
Elysijs susceptus agris: aduersa Georgio
Fata reluctarunt: nec Marte, nec arte, nec ira,
Indomiti potuere lares, nec sorte, retundi.
Nil sparsæ excubiae, nil formidata colonis
Militis ira illi, nil Cæsare profuit ipso
Regales titulos sacrum & diadema tulisse.
Sed tandem rupi similis, quam gurgite Nereus
Pulsat & albenti cautes aspergine rorat
Legitimus tristi (tanta est constantia BRESLÆ)
PoD lebrat CLaDe est Constant Ie Ie CetVs ab arCe.
Ille dolore ferox, iustaq; excanduit ira:
Vt lege & quali missas in fædera gentes
mè reiicitur
anno 1458. Viderat Elysias: repetitas sapientias aras
22. Martij. Quæ socia arma rogent: tantisq; expalluit ausis
10. Aprilis. Ultrici excitus bello jubet arma parari
Horrida, crudeles mittens in prælia Zechos;

Ladislauus
Posthumus
intra urbem
anno 1454.

Georgius
Podiebrat.

Confirmata
tus à Cæsare
Georgius
anno 1458.

Georgius
Podiebrati-
us ab vnica
B R E S L A

constantissi-
mè reiicitur
anno 1458.

22. Martij.
10. Aprilis.

Ei

Hi squammis horrent inclusis robore suris
 Insertantq; manus clypeis legione corusca:
 Et segete horrescente atra mucronibus altis
 Proxima queq; metunt pugnaq; furcereparant se.
 Vnde sacras vastis sedes vulnibus implet,
 Obsessamq; tenent vallis ac agmine BRESLAM.
 Robore at hæc palmas validas innectit aheno:
 Et Marte inuadit scelerati castralatronis:
 Præsidio iungens inuictos robore ciues.
 Hi, quod suadet amor patriæ, mox hostibus ictas
 Transadigunt costas, rumpentes pectora ferro.
 Inde manus manibus, pede pes, densusq; viro vir
 Jungitur: & totis in vulnera viribus itur.
 Nec iuuat emiso liuentis pondere plumbi
 Illustri genitum esse loco: ruit illud, & ictu
 Vladislæ tibi fatum acceleravit adacto.
 Ergo suburbanis defense his adibus ipse
 PLangent ls Cernas VInCentI hæC Castra BohemI.
 Hunc agitare fuga trepida, cursuq; citato,
 Gestijt urbs patrijs palantem pellere terris.
 Nec tanto victrix cessat contenta trophæo:
 Inuisos turbasse lares, quos nobile vulgus
 In pressum armârat ciuem, fundataq; BRESLÆ
 Mænia, destruxisse iuuat: sic pulsapianuit
 Nobilitas patriæ deiecta ex arcibus ore

Vladislaus
 Dux Glogo-
 uiensis.
 Bohemi cū
 clade ab op-
 pugnatione
 monasterij
 Vincentiani
 reiçiuntur
 anno 1459.
 Diruunt ar-
 ces nobili-
 um coniu-
 ratorum.

Vidri-

*Victrices metuens Aquilas, insignia BRESLÆ.
Netamen ingentes animos elata secundo
Marte supercilio tumefacta extolleret alto:*

Machinis
perdus affi-
citur vrbs
clade anno
1467.

*Cladibus infasto binis quassata Quirino
Vrbs LVget Casos CIVes, ac Machina raptæ est:
Machina munita post diruta Munsterbergæ
15. Maij Mœnia, Fransteinus iterum librata ruinis,
Principio fausto; ni turpior exitus armis
Cinxisset capta ciues socialibus vrbe:
Quos stygijs lymphis, & morte domaret acerba.
Die Iacobi. Nec glomerata iterum solito fortuna fauore
Agmina concomitata fuit: cum machina frustra
Pulsa resultaret Fransteinæ à molibus arcis.
Namq; ea retrogradu cursu sub lapsa referri
Pene solent: vano cum prisca superbia fastu
Turget: inexpleta rictumq; voraginus angit:
Consilij aut gnari dux ciuib; imperat expers.
Ergo Cleonæus Nemeæ & Iustra Molorchus
Alciden tentare feræ velut ore coëgit
Supplici: & eripuit vicinas stragibus vrbes,
BRESLA vocat Regem, qui ductæ Iazygas arcu
Insignes, fuluo & clypeatos Pannonas ære
HVNNIADEM, Elysijs Hussos exosa cruentos
Urbibus, & cunctis hostes exterminat oris:
Ille animis ac ense ferox, trabeaque superbus*

Huniad-

HVnlaD IntraVIt CaLCata hæCteCta Budorgis :
 Et patria Zechos animosis expulit Hunnis.
 Non tulit hanc speciem furys immanis & æstro
 Patre Podiebratio superas Henricus ad urbes
 Missus : effreni mox agmina Marte coegit :
 BRESLaisq; infusus agris (velut aggere torrens
 Præcipiti violentus aquis furit erutus, & spem
 Eripit agricolis , miserissq; alimenta colonis)
 Obvia funesto ferro populauit , & igni :
 Sed tamen ò nimium truculento dire tumultu
 ECqVID agas HenrICe VIDe sICrVra LaCessens :
 Non Martem quicunq; ciet mox prosperala sas
 Pacatas reddet cum sors cessauerit urbes.
 Namq; duce Hageco sauis succensa Bohemis ,
 ECCe nefas VLta est DeVastans CVnCta Budorgi .
 Sic & Elysa & dum Pænis Byrsidos armis
 Hannibal Ausonijs fecisset nomina campis :
 Auctus ut Oenotrio palesceret Allia tabo :
 Et Thrasimenea cumuisserent sanguine Lymphe :
 Scipio conuersum Romana in viscera Martem
 Per Numidas , Nasamonis equos , per Syrtis arenas
 Eluctatus agris cædis Carthaginis ultor
 Intulit : & lacera depresso strage Quirites
 Ereptumq; aurum præda spolijsq; piauit :
 Ut scelera Elysium vixtrix infanda rependit

Iurat in verba Matthiæ
 Hunniadis
 anno 1469.

Henricus
 Monasterber-
 genfis filius
 Georgij va-
 stat ag-
 gros Vratil-
 lauenium
 anno 1469.

Axioma Pin-
 daricum

Bohemiam,
 iniurias vl-
 tura vastat
 anno 1471.

Festiuisq^z sonis vululantes clade Bohemos
 Irrisit tristi, & cineres euersaq^z passim
 Atria, coniectis Vulcano ac ignibus ulta est,
 Nil miserata; iston' placuit concurrere nisu
 Iuppiter Austriadum gentes virtute regendas?
 Namq^z iterum Elysijs oris fatalibus armis
 Concurrit legio, quæ scuta & spicula dextris
 Crispat, agens pradas & latè loca milite complens.

Vratislavia,
 obdetetur à
 Regibus Po-
 lonia & Bo-
 hemia de-
 sentore Pan-
 none.

Rursus atrox Ate sacræ scelerata quietus
 Pestis, quam tetricus Acheron Phlegetontius antris
 Edidit, excierat iunctos in pralia Reges.

Casimirus
 rex Polono-
 rum sexagin-
 ta millibus
 hominum
 Vratislau-
 am cinxit.

Iamq^z pharetratos turmis Casimire Polonos
 Indomitosq^z Scythas immanis equestribus ira:
 Et glomeratas lituos Lithuania sequentia castra:
 Dum numero intentus virtutem despici acrem.
 Tu quoq^z languentes acies, imbellia catus
 Agmina diuersi, nullo & discrimine lecti,
 Vradislaë trahis: tibi non numerosa, sed ausis
 Conscripta est, animosa phalanx, generose Mathia.
 Sic quondam Æmathius iuuenis Garamantico ad auras

Vradislaus
 rex Bohe-
 morum, vi-
 ginti milli-
 bus obsedu.

Rex Amnone satus minus acre sapore papauer
 Exigui piperis mordaci dicitur escâ
 Compensasse, minas factis ingentibus arcens.
 Nam nihil excordes cordato pectore turmas
 Et vanos metuens strepitus, Rex agmine tanto

Curtius in
 vita Ale-
 xandri.

Et na-

Et numero dispar, virtute, acriq; cohortes
 Marte pares fecit; promptos & acinace fortis.
 Ac velut Aetnaus fraudatus lumine Cyclops
 Luspite Narycio, vastus quam carnu acerius
 Nil erat; ac anceps gressu titubabat inertis.
 Maxima sic turba hac ducibus languentib. ingens
 Truncus, & erecto est gelidum sine sanguine corpus:
 Quod vix vulgus inerme tremat: quod atrocior heros
 Rideat, & turbas animo subsanniat acri.

Aspice clementi cordato pectore quantum
 Virtuti indulgere iuuet: generosaq; quales
 Urbs animos capiat? tanto imperterrita casu
 Nam nil formidet, sed pressos subleuet hostes?
 Namq; CRVCem RVTilam, cum candidu ALES,
 Horrida villosis pandens LEOrictibus ora(&) asper
 Ambiguo media cinxisset Marte BVDORGI:

Tunc ferro, Flamma, Fame, Funere, Funib; omnes
 Sauromata, Scythici, Lithuani, castra, Bohemi,
 Algentes, tepidi, exucci, trepidantia, pressi,
 Sunt cæsi, exusti, enecti, submersaq; capti,
 Dum pugnam, somnos, rapam, obsidionib. arma.
 Infaustum, aternos, crudam, dirisq; nefanda,
 Instaurant, capiunt, vellunt, tenuere, tulerunt
 In campis, cabris, hortis, penetralia, ciues
 Ergo triumphalis statuentur fornici arcus

Vrbs obseſſa
obſidenti-
bus anno-
nam largi-
tur.

Hostes in
obſidione
vrbis quam
dira exagi-
tauerint.

Obſeffa an-
no 1474.

Insignia Po-
lonorum,
Bohemio-
rum, Hun-
garorum.

BREsla tibi; valido radiantis robore quāuis (Cessat
 ALba IoVI s VOLVCrls rostro lsthInC, VngVe La-
 HInC Leo: at Vrbs rVbeo DVrabit sVb CrVCeVI-
 Sed tamē has acies, & egentes frugibus altos (CtrIX.
 BRE SLÆ IS hostes, omnis cognōrat Eous:
 Norat & occidit qui flumina potat Iberi:
 Quosq; perurit equis sitibundus Phœbus anhelis
 Æthiopes: nunquam, Ryphaeisq; orba pruinis
 Arua ubi Hyberboreus flectit sarraca Bootes,
 Hic tenui gracilis viuebat rore locusta
 Depastu exucca herbis; dum pabula deerant:
 Pabula myriadi non suffectura cicadae.
 Ergo ubi Eleusinio reuocatas robore vires
 Hostibus audierant: cunctis Regina locustis
 Huc properemus, ait, glomerato & turbine dites
 Hos adeamus agros; Cereris si hostilia capta
 Promeruere penu, nobis quoq; dona canistris
 Triptolemi plenis referent: si gnatiter herbis
 Elysios audo mortuus viduabimus agros.
 Dixit, & expandens crepitantes prauolat alas
 Grande sonans examen agens: quod duxit ad undas
 Quas vehit Erigones Viader gratissimus amnis.
 Hic segetes siccis demessas fauibus occant:
 Ac patulos onerant rictus violisq; rosisq;
 Locustarum ingens mul. Et sic qua fuerat lepida incunda Thalia

Fabula,

FabVL A, feX, ClnIs, heInVnC est oDloſa CICaDa.

Aſt expers rationis eras, & bestia mentis

Igne locusta carens : tu cui ſacrata tulerunt

Numina cœleſti data munera origine, & aura

Cur torua teturum feritate Lycaona vincis?

Dum ſontes ſcelerare manus, dare stragis aceruos

Et iuuat innocuo terram ſparſiſſe cruore.

Ergo cruentati animosa latronibus obſtar

GorLICIVM, Vt BresLens Is eqVes CVnCta InVIA

Iuſtū equidē quauis furca pallere latrones (LaXans.

Elifis oculis, inclusa ſanguine vita,

Qui publicam obſedere viam : qui retia prenſo

Arcta viatoris poſuere indagine caca.

Iuſtius at ſeclis, ſemper memorabile cunctis

Timoleontis opus ; bimarem qui fratre Corinthum

Depreſſam, ſceptro violentis reddidit armis.

Preſſa BVDORGIS erat confiſe Henrice Mathiae

Cum poteras ſtrictis terrere ſecuribus urbem.

Preſſa BVDORGIS erat fremebundo prodita Regi,

Cum gemuere fero delati crimine ciues.

Preſſa BVDORGIS erat cunctas cum Steinius oras

Auſpicio ipſe tuo manibus degluberet vncis.

Quisquies Heroum nimium ne fide fauori

Instabilis dubio magnatum tramite vita

Voluitur : algentes qui cum eſſere ſub umbras

mitato Sileſiam vaſtat
anno 1475.

Vratislaviz
& Goltici-
um equiti-
bus emissa-
rijs in tol-
lendis latro-
cinijs mutu-
am præſtant
operam an-
no 1470.

Henricus
Dominicus
Capitanus
vrbis ipſi in-
fidias ſtruit.

Te perijisse puta : tanta est vindicta senatus
 Quam uafro sensim cur*act*ando criminis sufflas.
 Namqu_u caput BRESLÆ, BRESLÆ maximus urbis
 En IVsto e Xe MpLo CapItaneVs Ipse SenatVs,
 Verbere LICtoris Leto prostratVs a Cerbo est.
 Neue Magistratus rigidos maduisse secures
 Sanguine , consilio PATRES fecisse nefando
 Dixeris : en quantis Academia viribus ; & quei
 Sumptibus , ac quantis pulsat conatibus aulam ?
 Ergò Periclae facundas Rhetoras ore ,
 Phœbeos radios , cultæqu inuenta Minerua ,
 Undiqu diuersis vasti regionibus urbis
 Conquisisse , Sophum non ingens fecerit ardor ?
 Nec nummis artes , nec diti dona Thalia
 Postposuisse lucro sapientes denotet ausus ?
 Hos nec Aristides , nec mascula facta Camilli
 Vincere ? qui tutum posuere bilancis asylon
 Astræa : & Getico Diuas Helicone Camanas
 Proscriptas , patria sunt ausi sistere terra ?
 Inclita regalis sed quid diplomata cera
 Impetrasse iuuet : corrosu blatta potenti
 Vermus edax , Erebis oboles , sata pestis Auerno
 Inspurcam ingluuiem , diramqu recondidit aluum.
 Nam quæ Cecropida tulerant Tritonidas arces
 GyMnasIA obstante starDant InSIgnia pappi

Decollatur
 anno 1490.

Pappi

caput 28.
no 1505.

Pappionus agrorum, fabrisq; tumentibus Austr
Excutiendi olim : cum spreta erit exul Olympo
Barbaries, & luxus iners, ac liuor, & ingens
Inuidia rabies, studiumq; immane nocendi.

Nontamen Elysijs Academia diruta terris
Esset: honor patriæ, sidusq; Haunolde BVDORGIS

NI lane In Digna præstans Hel Morte perlisses.

Sed quid opes Clarias, Phæbiq; BVDORGIS amorem
Eripuisse iuuat; cum prompto à ciue receptus

ACCIplas patrlos hIC DIVe LaDIslae fasCes?

Credo equidem, inuiti generosos fascinat ignes

Ætheros demissa polo; quos flamma serenat,

Sacrilegum detensa cohors, grex vèrtice glabro;

Et medicas adhibere manus, viresq; salubri

Vis reuocare rosa, Panaceaæ gnarus odore:

Hinc ergo Iouis armigerum, illinc merce Leonem

Ambo animis acres, albisq; coloribus ambo,

Emporium posita mandas ditare BVDORGIS.

Omnia sed frustra: nulla est violentior Orci

Eruta pestis aquis: quam cui vicinia limes

Inuida praefixus rabie omnia turbat iniqua.

Ergò Sauromatum sceptris exosa BVDORGIS

EMporla aCCepit VICInIs CLàra PoLonIs

Accipit: gelidos ast ut Marpesia Cauros

Saxa procellosopulsantes turbine spernunt:

Ioannes
Haunoldus
Capitaneus
vrbis obit
anno 1506.

Ingreditur
vrbem La-
dislaus an-
no 1514.

Accipit ius
emporij
vicinis indi-
gnantibus
anno 1514

Et spe-

Et specula allisas late ardua littore arenas
Despectat: tandem assultu atq; aspergine vasto
Fluctibus exesas inservi pondere moles:

Quarta ubi Phœba os lustrauerat orbita currus

Quarto annno post publicata priuilegia cedit Et culmis succisa suis Ceres usserat agros

Quarta, noui Emporij cesserunt munera ciues.

Mox aliud ciues fælici Marte trophyum inuidit.

Urbe locaturi media: quando ense Phalanges Bartholomæ tuas, et palans agmen equestri Impingent iterum vicinis robore muris.

Hunc praua afflarat noctisq; Erebiq; propago Inuidiosa lues, semesis pasta colubris,

Dulcia formosa turbaret ut ocia BRESLÆ:

Illa suos natos non esse impunè premendos

Monstratura: tuba vegetas clangore cohortes

Conuocat, atq; acies animosa in prælia cogit.

Est locus, huic CANTVS fælici et murmure Paan

Nomen habere dedit: persuasa hic omne dextro

Miscuit æras acies; unde ensibus arma

Horrescunt strictis; contra it non segnior ille:

Et dira inflantur fremebundo classica plausu:

Nec mora; fit via ui; feriunt, feriuntur; et audax

Ipse lacesito princeps vix se eripit hosti:

Sicq; triumphanti victoris Marte BVDORGIS

VICTORES spectat Concertans CantIVM honores.

Vratislavia
victrix anno
1512.

Hac

Hæc equidem augusto victoria clara triumpho:
 Ille tamen maior: victoq; excelsior hoste:
 Quo sacra relligio, roseo placidissima vultu,
 Ingressa est valida noua propugnacula BRESLÆ.

Hæresis Hesperidum violentior usserat hortos
 Eois egressa iugis; Erebaq; regna

Religionis
instauratæ
triumphus.

Implerat rahiæ solita, trepidantibus umbris.

Iamq; boatus erat, qui quondam cura salutis

Vna fuit: precibusq; Deos obtundere summus

Ardor erat, Styx atra ruens lustralibus undis

Auctior immensis ductam Charonte carinam

Impediebat aquis: cariem sensuraq; membra

Ossaq; sacratum squalentia numen habebant.

Thuricremasq; aras circum, pictasq; Dianas

Cymbala tinnitus, crepitantiaq; era ciebant:

Sed qui reclusas cœlesti panderet aula

Relligione fores dia: qui tramite certo

Christigenas toto palantes duceret orbe,

Nullus erat: Magnam Iunxit Sic Semitam Auerno

Stulta supersticio: prisco sancta veterno.

Ergo ut funigeris deuictis hostibus urbem

RElligio ingressa est, sublimi vecta tropbæo:

Candida cœlestes velabant lintea mentes:

Quæ Barathro exemptæ Stygijs demissq; caternis

Sidereum incoluere plagam: sed murice & ostro

H

Sangui-

Sanguine quod roseo maestatus tinxerat agnus
 Inclita religio solio spectabilis ait
 Ibat ouans: dum frena sacrifugentia Tauri
ÆLIGERA de gente puer, gressusq; LEÓNIS,
 Atq; Aquila ad rutilum corpus, librabat olympum:
 Ipsa caput cingens lauri Parnassidis umbra
 Vincla indignantem, fremituq; immane rudentem
 A tergo spectabat anum: qua vertice glabra
 Torua supercilio, torta ilia cannabe cincta,
 Cœrula luminibus, sexu anceps, laxa a cucullo,
 Ponè trahebatur spectantis fabula vulgi.

Vix templa attigerat radijs veneranda coruscis
RELLIGO: ut subito iusto splendore Tonantis

D. Iohannes
 Heslus Euā-
 gelij primus
 apud Vratis-
 lauenies Pa-
 stor anno

1523.

Turris dela-
bitur

nocturno
tempore

in plateas

nullo op-
prelio

Hesse Del VerbVM pVrls ē fontis effers.
 Tantaq; præsentis pietas age præmia vita

Vix exorsa tulit: nutans ut robore moles

Quassato turris placida pulsarit humum vi.

Quodq; nec artificis destruxit machina culmen,
 Præcipiti illæsis quassatum ciuib; Austro est.

Neue frequens media squalleret sanguine luce

Semita, nocte ruit: gelidis cum pressa tenebris

Turba latet, facibusq; via illustrantur opacæ.

Neue domus tanta compressæ mole fatiscant

Ædibus elititur vacuus locus: villa ruina

Ne tanta misero suppressa cadanera tabo

Manu-

Manarent : teneris leuiora en pondera plumis
 Aëre subuolit ant medio, et librantur in æthra.
 Demandante Deo : qui omnes retraxit ab Orco
 Tectiuagū præter monstrū : quod aquatica Memphis præter felē,
 In numero demens numero ascripsisse Deorum,
 Et coluisse olim Panchæis dicitur aru:
 Ergo polo paßim cum nox incumberet atra
 EnrVlt eX Ipsa non noXla pyramIs & De
 Pyramis alipedis gestata cohorte phalangis.
 I nunc, æthereum q̄ patrem mortalia miris
 Cæptamodis curare nega : vel turris olympos
 Iuncta sacro, et liquidas iterum demissa per auras
 Obuia præsentis præbet documenta IEHOVÆ.
 Cœnea suppressum geniti de nube bimembres
 Viderunt (quamuis immensus viribus esset)
 Arboreis animam sub molibus exhalare :
 Hic nec Sisyphijs potuerunt æmula faxis
 (Sic benefacta Deus, sic verba recepta rependit)
 Pondera languentes somno prosternere ciues.
 Muneris autorem sed religiosa vetustas
 Vedit : Apellæas conuexi fornicis artes
 Mnemosynes cunctis intexens versibus auis.
 Collapsa est turris Sylœ madefacta cruore
 Pyramide hac nostra, nemo cadente perit.
 Nam iussu Domini exceptam, cui gloria soli,

Stupendo
 modo turris
 Elizabeta-
 na vento de-
 turbatur an-
 no 1529.

Epigramma
 additum pi-
 eturz.

H 2 Angelice

Angelica molem deposuere manus.

*Angelica quoq; molem Herois fulminis & vim
Deposuere manus iterum : Phlegetontius anguis
Anguis inaccitus qui quondam manibus Orcum
Implerat, pronisq; canem satiauerat umbris,
Cum dira enectis perijisse venena colubris
Cerneret : & spretolemurum q; strygum q; tumultu,
Cælicolum sedes animas sentisset adire*

Æstibus irarum tumidus : mox rauca Chelydrus

*Sibila sufflavit linguis micuitq; trisulcis
In cassum : & dentes nullus successibus ore
Exeruit tetro : posita placidißimus ira
EndlVastorq; Vet ReX FerDinanDV's habenas :
IngresVsq; Ve tVos MVros, VlrlVte, BV Dorgls,
AVgVsta serVat qVos VoX MVnDaVerat Ingens :
Vox Euangelijs, qua nec Nepheleidos astrum
Est onis : aut roseo Tithonus pulchrior ortu.
Quem tamen Ausonij committere semina sulcis
Arbiter imperij, sacris & frugibus arua
Passus erat media clemens vestire BVDORGI
AVro & thVre Vehes ponDV's rex eXigit HessVM :
HESSVM, quem pietas, & egeni immensa clientis
Cura, poli celsa radiantis in arce locauit :
Illic diue tuis mulcet sermonibus auras
MAXime Romulidu ÆMllie, ampli Iuppiter orbis,*

ÆMI-

Cæsar Fer-
dinandus
ter Vratisla-
viam venit
annis

1527.

1538.

1546.

I. Hesus
Verbi Dei
minister o
bit anno

1547.

AEMILIAM superans stirpem integritate probata:
 Factorum FABIAM deuincens MAXIMAM ho-
 Sed prius astriferi tibi quam pandatur olympi(nore.
 Regia venturas princeps in fædera sceptri,
 IngreDere optatVs pater Vrbes AEMILIane:
 Ingredere auspicijsq; tuis ac numine firma
 Laurigeracues degentes pace quietas.
 Nam Solymannæo te Cæsare BRESLA furores
 Compescet, iunctus sociata valentibus armis:
 Qui sunt præpetibus tristi vicitribus aliis
 Funere fædfragum lacrumoso protinus Orco
 InleCtVri hosteM qVI CInCtas Lanclnat arCes.
 Nam q; Geta immanis bimares ubi Bosphorus arcto
 Littore pressat aquas formosam & ab Asidos orbus
 Diuidit Europam sauis coquit ignibus iras:
 Quis nostros vrat. truculenta cerasta Penates:
 Hunc qui conficiat Clarijs Pythona sagittis
 Exoriare aliquis: funestum & pelle Draconem.
 Nec scio quo præsaga boni mens omne signet
 Ingressum Heroa quo Maiestate corusca,
 Diue RVdolphe subis cultæ penetralia BRESLÆ.
 Ecce triumphales miru compagibus arcus
 Aurea mole poli fulgenti sidera pulsant:
 Ales apex Iouis est: vastos latera ardua cingunt
 Cyclopas: mediolibrat puer aliger alas:

Diuus Ma-
 ximilianus
 venit Breslā
 anno 1563.

Zigetho a-
 missio maxi-
 ma expedi-
 tio in Pan-
 noniam an-
 no 1566.

Magnifica
 porta trium-
 phalis Diuo
 Rudolpho
 II. &c. ercta
 Vratislauie.

Hic niueum iungens rutilis adamanta pyropis,
 Fulrido ouans nitidis auro diadema coruscum
 Diue RODVLPHHE tibi, latifpes inclyta mundi
 Impositurus adest, alis: sed ligneus istus
 Est vigor: & lento texti de vimine ventres
 Ad motus faciles, faciuntq; ad iussa paratos,
 Te subeunte domos; ut promptis corpora nisu
 Flexa ministerijs valido fabrilis origo
 Aequaret viuis immensa mole gigantes.
 Illa sed Archytæ volucrem, atq; toremata Bæti,
 Dædaleosq; ausus superans, clangentibus alis,
 Accipit optati radiantia Cæsaris arma,
 Arma Getis & Bastarnis metuenda remotis.
 Ergo cui parent omnis cum marmore tellus
 Hic capiende domo, cum nec capiaris ab orbe
 Vrbis spes, & a Mor, robVrqVe, Venito RoDVLphe:
 Namq; patent faustis reclusa palatia sceptris.
 Haec tenus hac: digitoq; tuum compesce labellum,
 Cynthius augur, ait: satis est te carmine fatis
 Præteritis inhiasse tuo: præsentia nostra
 Fata urbis memora, sacri pia semina verbi
 Et liquido lymphas haustos è fonte salubres:
 Nec stricti Astræa chalybis vim dicere mussa:
 Aut Heliconis aquas, diuina reperta Minerua
 Namq; atanum virtute acri viguisse nepoti est

Dedeus

Ingreditur
 urbem D.
 Rodulphus
 II. Cæsar
 anno 1577.

Dede^{cus} in rutilum cum vis euauit aethra
 Viuida; & immensus stertendo evi arcuit ardor.
 Quid quondam domuisse feros vietricibus hostes
 Expediat telis at auorum sanguine parta,
 Si nunc imbelli squalerent Marte trophæa?
 Quid positas firmo quondam fundamine sedes
 Stella tum secuisse polum: cinctamq; Budorgin
 Infensos spreuisse viros iactarier ulli
 Profuerit? si nunc vltores deses in ausos
 Colla triumphatis daret impedienda catenis?
 Et quid fulmineo igne Scythas, telisq; trisulcis
 Exustos memorare iuuet, mora tanta, latronis
 Si Getici tantum tardasset acinacis æra?
 Et qua crudeli vitales sotibus ense
 Eripuisse animas laus sit? si cominus ima
 Miscerent summis Furiæ? si deuia planis?
 Et quid relligio portis inducta triumpho
 Breslaus lato proxit: si protinus arces
 Exul & extorris cogatur linquere BRESLÆ?
 His etiam dicturus erat grauiora, nec ullus
 In peius Nemesi vesana euentibus acta:
 Ni dictus issem contra: Latonia Phœbe
 Progenies, quis post tripodas, laurusq; sacratus
 Tentabit, subiens resonantia Phocydus antra?
 Splendidiora tuos si rerum lumina curru

Defecisse

Qualis ho-
 die inclytæ
 urbis Vratis-
 laue status.

Régime tri- Defecisse putas? armenta fugaciaceruos
 plex: Ecclesiasti- Insolito partu edidit Getula Leæna?
 cum. Politicum. Aut falco generosus, agens & in aëre prædam
 Domesticū. Chaonias aluisset aues? aut sedula fucos
 Ignauos duxisset apis sub lumenis oras?
 Falleris: en quantu inflatior Hæresis ausis
 Est expulsa: bilanx Astrææ aurata coruscet
 Eiecto inuidia monstro: quam dia venustas
 Cinxerit ambrosiæ penetralia frondu olinæ?

ECCL ESIA STICVM
 REGIMEN.
 MUNDITIES &
 STRUCTURA
 TEMPLORUM.

Nam si cælicolus fundata theatra sacratus
 Videris, ingenti spernentes mole procellas,
 Næ Iouis Elai & formosa templo sororis
 Spernes, intercepta iugo Cyrrhaæ bicorni
 Quæ Chelyn apprendens Buxeta sonare docebas:
 Talia turritæ surgunt delubra BV D O RG IS?
 Amphitheatra tuis trabeate superba Quirine.
 Ciuibus, & ductæ placeant ad sidera moles:
 Immanesq; alij cælent ex ære colosso:
 Piramidasq; Pharonq; locent; aut Gnoſia regna
 Irremæabilibus monstroſa ambagibus aptent:
 Quæ rimis diffissa suis annosa ſenectus
 Ausonia ut monſtrant deiecta cadauera Roma
 Eruit; & rerum cæcis immiscuit umbris:
 Aeterni nos tecta louæ(licet indigus ullis
 Non sit delubris; parua nec maximus autor

Æde

Æde coarctetur) fas est mandare cothurno ;
 Quis turrita polos , nubesq; *BVDORGIS* adæquat .
 Nam cum suppressum rediuiuo lumine paſim 1517.
 Verba Del, tVba proſperior, ſon Vere per orbe M
 Tunc ſubito ingentes immissa calitus aura
 Ioua pater tenebras optata luce diremit :
 Luce coruſcanti, quam nec stygis amne , nec Orco
 Nec triplici poſſit diademate tollere ab urbe
 Cerberus ille trifaſu, & hiantis portitor Orci .
 Et quamuis Furijs Phlegethontius anguis , & oeftro
 Immanes dubia renouaret ſede tumultus :
 Attamen alta Dei patefacta oracula vatis
 Cornigeri, & Fidei pia dogmata Christidos haſit ,
 Ac prece, non precio, & nullis venalia gemmis
 Iura reſeruauit caeleſti *BRESLA* fauore .

Vide Sleidanum.

Lex & Euan-
gelium.

Continuò reclusa hominum penetralia ſummi
 Aura Iouæ , roſeuſq; cruor, mandata Tonantis
 Lymphis immerserè nouis : que torrida hiulci
 Dispade ad infixos releuarunt vulneris aſtus :
 Sed ni laudatae verſo ſubigantur arato
 Fertilitatis agri , glebae q; Aquilonibus arui
 Crebro oſtendantur : tribulus, lolio, atq; rubetis
 Spinosus ſquallebit ager : nec ab ubere raptæ
 Tuta bidens fuerit rabiem expertura luporum :
 Lanigeras ut paſtor oues , ſic rura colonus

I

Niſer-

Ni seruet, vigili $\text{\textcircled{t}}$ sulcos rimetur aratro.

In feligen-
dis S S. E-
vangelij mi-
nistris cau-
titis. seduli-
tas.

Hinc indefesso diuinias gnauiter artes

Expertos studio Heroas, $\text{\textcircled{t}}$ numine plenos

BRESLA reformantes ascivit obesa Baalis

Agmina Pastores: qui nescia pulpita veri

Vocem Euangeliū legemq; sonare docerent.

Ergo Palatinis sudantia balsama lignis

Instillata leuant Lernaeis corda venenis

Saucia: sed fortis vetitum instillata coercet

Gutta meri: $\text{\textcircled{t}}$ viru quassatis mentibus arcet.

Nec mora, ubi sentes, dumiq; vepresq; rubiq;

Et vigiles punctura manus spina horruit: illic

Aurea fæcundis consurgit mebis aristis:

Iamq; rosa vernant, amaranthina germina vernant:

Pars phlogion, casiasq; metit, seroq; comantem

Narcissum: feruent opera, studiosaq; vites

Falce phalanx vigili fragrantibus inserit hortis.

Iam mora longa foret, sacram numerare cohortem,

Quæ teneros agnos BRESLÆI pauit ouilis:

Martia CAT Torum cognomina $\text{\textcircled{t}}$ omnia habentē:

Nam tot seruauit montosa quot Hassia ciues

Cingit inaccessis scopulis: MOIBANVS ademto

Felle cluens comitabilem facundiā honorem

Seruabit: louaq; Lydo preciosius auro (unda

AVRIFABER verbum formans: $\text{\textcircled{t}}$ GENTibus

Dines

DIVES adaspersis , sacrati & fonte lauaci:
 Tharsiadis comite & vel Apolline POLLIO dignus :
 SCHLVtiada gemini , FL EIScheri immobile pectus ,
 Franciscusq; sacra plenus Virlingius auræ :
 Et SVEVVS docto ORE sagax , VICTOrq; loquela :
 Sanctum opus aßiduo studio qui gnauiter rurgent :
 Et sacris hominum mulcent concentibus aures :
 Dulciaq; austoris iungunt : & mellea amaris
 Sæpius immissent : dym ceu Maurusia cautes
 Pectora durapetunt : dum mollia mentibus addunt
 Corda adamantis : & sacra munera lingue
 Distribuunt , pronoſq; tenent , stertentibus addunt
 Calcar : & adductis nunc hos moderantur habens :
 Nunc illos stimulant : penetraliaq; aurea Olympi
 Unigenæ roſeo , reclusaq; sanguine tecta
 Ostendunt : aditusq; parant ad cœlica tempe :
 Dum pulsum niueas peccatum tetrius Orco
 Deseruisse animas violento cogitur ore :
 Et Paradisiacas epulas , escamq; salubrem
 Mystica naturæ promunt languentibus ægris :
 Flaminis & sacri pressos formidine fontes
 Unguine solantur : rurſusq; Acheronte reuulsos
 Restituunt astris : Erebae laſa veneno
 Membra reuellentes , ne pars , quæ criminis expers ,
 Lædatur , sociamq; luem sensura tabescat .

Officia mi-
nistrorum
Euangelij.

Legitimus
sacramento-
rum usus.

Absolutio.

Cœna do-
minica.
Consolatio.

Déhortatio.

O vere Elysium & per amena vireta piorum,
 Et dulces animæ per Hymethia prata vagantes
 Ecquid in Hyblais erratis collibus? ecquid
 Ambrosia pastæ cœlesti & Nectarare mensis
 Dignata superis hoc seculo degitis aureo?

Aurea sunt equidē templorum culmina; & auro
 Interiora nitent: nec haris immunda, sed aris
 Sancta theatra vident: Pario dum marmore fulgent
 Phidiacas victura manus monumenta, tabellæ
 Æmulæ Apellæis, ac vībus apta lucerna.

Vidi ego Praxitelis spirantia molliter arte
 Æra, residentes duetosq; in marmore vultus:
 Aut modico immanem saxo Goliatha petentem
 Isaiden: titulos vtriciq; igne piantem
 Eliam: aut Iouam sulcans ignibus alto-
 Emicuisse globo; sanctosq; ex ordine vates.
 Nec tantum aligeris cathedra suffulta ministris
 Pulpita calatis: glomerata sed agmina circum
 Atipedis turbæ, viuentis viuida Iouæ.
 Splendor inest cunctis, radiant lœuore columnæ:
 Et testudineis hærent compagibus arcus,
 Marmore discreti, iunctoq; coloribus auro.
 Iam quoq; nimbose deiecta cacumina turris
 Aligero delata choro, instaurata, colores
 Solerti taxere nouos ac arte nitorem.

Vnde

Unde salubriferi quod sentiat inclita verbi
 Præmia disquiras : quod protectore Ichouæ
 Experiatur opes etrobora pennipotentum
 Turrita credas tranquilla habitacula BRESLÆ.

Organa quid memorem, conceptaq; follibus Euri
 Phæbæam aquatura chelyn flabra, atq; susurrus ?
 Sic olim Odrysæ tangens Rhodopeius Orpheus
 Plectra sonora lyra lynces spelæa coegit
 Linquere : & apricis nudatæ vallibus Idæ
 Flammiferos immisit equos : ut pectora late
 Attractura sono , & mentis pulsura tumultus
 Atria festiuo replent sacra organa plausu.
 Omnia sed frustra : ni pectora (ut acer, echidna
 Cervus aquas pastus fitienti gutture poscit)
 Maximus ardor agat : gratum ut de fonte liquorem
 Saluifico exquirant : rosei quem lympha cruoris
 Christe tui lateris guttis manantibus unit :
 Huius inexpleto sitiens ardore BVDIRGIS,
 Agmina vasta trahens, sacrâ glomeratur ad ædem.
 Namq; laceſitum repetito verbere ferrum ;
 Æraq; clangenti vix dum fremuere boatu :
 Xerxaæ ut subito turmam aquatura cohortis
 Agmina confluxisse vijs ad splendida plenis
 Tecta Iouæ videas : videas glomerata frequenti
 Pectora concilio : Quot arenis naufraga syrtis

Æstuat: aut gelidis Ryphaea quot antra pruinis
 Albent: aut ornos nemorosa quot Othrys opacat,
 Gressibus hæc delubra Dei subiisse citatis:
 Ut liquidam impellant gemitu & balatibus æthra;
 Et cieant gemitus: imo suspiria sapè
 Pectore ducentes: Scythicas pulsura ruinas:
 Quæ Geta terribili trux tentat acinace: & armis
 Pannonas aggreditur, nostris vicinior oris.
 Nam velut immensas echenëis paruula puppes
 In medijs remoratur aquis: ut carbasa ventis
 Ne quicquam antennas onerent: validiq; lacerti
 Languidi in impulsis torpescant Doridis vndis:
 Sic precibus, blando & vagitu immensa Iehouæ
 Ira retardatur: vibrataq; tela trisulca
 Torpescunt medio iactu: si feruida vota
 Exiguo celsas perrumpant murmure nubes.
 Nititur his armis Ecclesia: & orba potentum
 Orphana præsidij manantia lumina fletu
 Tollit: & oppressos lacrimis humectat ocellos:
 Nec votis dubitat, nec qua ratione viaq;
 Auxilium sit Ioua pater, requiemq; daturus
 Nosse cupit: rationis opus ludibria mentis
 Humanæ ridens, Erebaissyla monstri.
 Exulat hinc vesana phalanx Cytherëide nata
 Lucifuga blatta, cariem facturaq; regnus

Affiduo

Assiduo tinea arrosa, ac spurcissima Arachne
Tis geniti & Python confixus arundine Regis.

Sic igitur rigido promanans pumice, & ipso
Purior electro: aut argenti pondere magno
Unda ruit: blandaq; herbas aspergine rorat:
At circum roseis saliunca immista frutetis
Cum Tithane hyemes viuis à fontibus arcent:
Neue venenata defædent aspides vndas,
Aut buxeta Dionæ & Bercynthia myrto
Intexit pastor: vel muros aggere denso
Stipat: & aggesta latices obfirmat arena.

Fons viuax, quois nitido fulgentior ære,
Est sacra religio: sunt dia oracula verbi,
Quæ multis impura locis, turbataq; denso
Exhalant tetram cœno inquinata mephitim.
Hæc BRESLÆ purum depromit fonte liquorem
Irriguo: Paphij sed plena rosaria floris
Doctorum turba est: quæ ne quod araneus alio
Impurus spurca, & mira versatilis arte
Texat opus cunctis instando præcauet horis:
Netamen hos frutices colubri, laticemq; venena
Insifiant, celebri clari molimine patres
Aggere vallârunt valido, viruq; remorunt:
Dum vigiles mystas, dum verba sacrata benignus
Defendunt studijs, & iure tuentur, & ense.

Religio V-
ratislauiz
ab anaba-
ptisticis &
Enthusiasti-
cis alijsq;
erroribus
purissima.

Typus cœ-
lestis do-
ctrinæ.

Ad conser-
uandam E-
uangelij
puritatem
conseua.

Ministris.

Magistra-
tus.

Nec

Nec solum nocuisse ipsis res morte pianda
 Censemur cunctis : sed ineuitabilis arcus
 Si nece pastorum discidit stamina , & vdos
 In sanctam turbam distrinxerit Atropos ensim :
 Continuò gemitu , & miseri v lulatibus implent
 Atria BRESLAIDÆ : lacrumisq; boantia vincunt
 Æra : repercussa plangunt & in æthere voces.
 Vos ego , vos manes , nitidi vos lumina Olympi
 Alloquor , insigni præstans pietate , fideq;
 POLLIO quos coluit , suprema & ad astra remisit ,
 Unde illis ortus caelestis origine flammæ
 Pandite Hyanthæ & veri monumenta Thalia .
 Anne biceps unquam frondosis Parnasus antris
 Flatibus aut Boreæ , tumidisq; crepantib. umbris .
 Fragore insonuit tanto : quo tumba pheretra
 Impulso gemuit sparsis de plebe querelis .
 Nam vigil inductis rora uerat arua fluentis
 Exercens glebas depressi vomere aratri
 E pingui affixas radices sedulus ipse
 Demandarat humo : vitesq; intexerat ulmis
 Altius in sedisse solo radicibus actis
 Exitus ostendit plantaria ; & ubere sulcos
 Fertilitate replesse arui plena area monstrat .
 Nec male testatur concreta semina glebis ,
 Diues , & innumeris Ceres eruta frugibus hortis .

Ecce

Cives.

Plantus
 plebis in fu-
 nere Pollio-
 nis .

Nosco-
 miorum
 apud Vra-
 tislauenses
 structura .

Ecce nec Attalicis seruandas sumptibus ades,
 Nec Labyrinthae tecta alta errore, sepulchri,
 Ant Mausolæ fastus; nec inania busta
 Sed viuentu templo Dei, viuentia templo.

Qualia sint dubitas? languentes paupere censu
 Christicolas pia BRESLA fouet: succurrite geni:
 Pauperibus presto est: in opere largitur: et agris
 Scit Medicas adhibere manus; nec Paonis arte
 Nec succis Panacea tuis, nec sumptibus ullis
 Parcit: amore sacrum patriæ ut tueatur honorem.
 Nam si maturis aui rugis aret annus
 Tempora, lethiferamq; intexat crinibus atris
 Canitiem: ac hebetet vires tardante senecta:
 Ut vegeto nequeant vitam instaurare labore:
 Nec victu inuigilare queant; tunc corpora anhela
 Et quibus effata languent in corpore vires
 Munificis seruant studijs: alimentaq; larga
 Grata manu præbent: animasq; tuentur aniles:
 Negraus exitium, et fatum penuria edendi
 Acceleret; rabiosa fames penetralia Christi
 Diruat: exuccis rabies nec faucibus angat.
 Cumq; locis alijs spreti foueantur egeni,
 Ut vix ossa trahant: lassos et anhelitus artus
 Vix æger quatiat: macies documentaq; præstet
 Lurida: quam tenui viuant ut rore cicada:

In ijs con-
seruandis
munificen-
tia.

Cura plus
quam pa-
tria egeno-
rum.

Hic gratis datur omne tamen , precibusq; reponunt
Intellecturo flagrantia vota Senatui.
Nam grauis annona vt cui relevetur egenti
Omnia succenso cum Sirius vfferit astu:
Non hoc sart referenda loco: prudentia vt illud:
Sic hoc est pietatis opus: facit Ethnicus illud,
Christicola hoc solus : vili cui natus amictu
Hoc latet vni gena: & benefacta rependit Olympos.

Aegrorum. Turba datus agrota dapes fastidit , adusto
Sanguine si nimis cor bulliat ignibus vsum:
Hinc adeo celebres rerum experientia & usu
Atq; Machaonijs insignes dotibus , arte
Paeonia vitas, lucemq; morantur amatam.
Mundities. Neue Acheront& o serpent contagia viru
Squalida, nec tabo putores membra malignos
Exhalent mundæ vacuantur sordibus ades.

Disciplina Nec vafra his fraudes, nec adesa furoribus harent
Pectora concilijs; spargentia tristia liti
Semina discordi , patrijue inhiantia damnis,
Sed precibus cunctas qui insument acriter horas:
Proq; urbe excubias alacri pietate, fideq;
Semper agant: seruentq; vices: pastoribus vsa
Cedriferi qui montis opes , roremq; Sionis
Depasti Elyso depromunt germina flore.
Sed quis inexhausta Clarij quod talia fontis

Scholarum
necessitas.

Qui

Qui dubitet moderetur erit virtute senatus?
 Ut Thetyn fausta tentatum puppe stupescat
 Hactenus, & dextris clavum prudentib. actum
 Syrtis arenosæ tristem euitasse Saburram:
 Et cum de multis sensim concreuerit urbis hæc:
 Non tamen ipsa sibi, nec alumnis discrepat, aut cui
 Sit tam larga quies, aut cui concordia maior;
 Nec seruandarum maior reuerentia legum.
 Ille equidem ancipi studio in contraria semper
 Scindetur: qui tanta Heliconia ferre fluenta,
 Atq; Aganippæ olatices è fonte petitos
 Hand statuet: cultæ dant præmia tanta Camana:
 Et stabilis seruat fundatos Pallashonores.
 Hoc memori reputans augustus mente Senatus
 In uiolaturo pacatos robore ciues
 Innumerous stabilire volens virtute per annos:
 Að iam sacro proscriptam monte phalangem
 Mænibus obsepsit validus meliore locatam
 Parte, sacris pandens studijs Parnassia Tempe.
 Phœbe faue ceptis: laurus tua germinelato
 Luxuriat, tripodasq; tuos BRESLA inclyta nouit.
 Hec opus, hac virtus, hac unica meta salutis:
 Nectareos succos planta instillare nouellæ:
 Atq; salubriferis rorare liquoribus herbas.
 Exulat hinc iucunda quies, & lassa sopore

Illarum cu-
ra apud V-
ratislauie-
les.

*Corpora detrectat tantus labor, urgeat ingens
Istud onus vigili solers industria capto,
Quod docto ingenia & mentes exercet aratro.*

*Studia arti-
um libera-
rum.*

*Atq; his non studijs faueat præsagus Aruspex
Phœbus : & Aonio degentes colle sorores :*

*Ingenua cum prima simul feliciter arte
Fundamenta locent, sacrum instillando liquorem :
Quem roseo primæua phalanx exhauriat ore.*

*Hac Stagirita etiam discedit victor arena :
Namq; Cytheriaco sunt illata pectora succo :
Veraq; rimatur Sophia penetralia pubes.*

*Petrus Vin-
centius Rhe-
tor elo-
quens.*

*Hic etiam viguere olim, semperq; vigebunt,
Queis placidas docto voces fundentibus ore
BRESLA fere obſlupuit: gelidis rediuiuus ab umbbris
Maximus eloquio facundæ Tullius artis
Nubiferas Alpes, gelidi pineta Zabothi
Viciſſe erubuit: miratus florida Tempe
Elyſijs vernare iugis, BRESLA Eq; frutetis:
Mobilis inde vigeſ donum mirabile linguae:
Aſcrai monumenta ſenis: nemorosa Pelasgum
Dum studioſa cohors intrat viridaria; dumq;
Pastoris Siculi modulatur arundine molli
Carmen: & Argivæ repetit Panegyris honorem :
Myrmidonum hinc proceres calathis redolentibus a-
Et quot alit flores Heliconius Otrys, & Oſſa, (ſtant:
Quotq;*

*Linguarum
Studio.
Græca.*

Quotqz biceps campis Parnassus gramina promit.
 Accumulant, sacris Panacea turgida succis.
 Hic Panchæus odor Nabathæis dulcior aris,
 Delicia Danaum, Veneres, Graijz lepores,
 Nomen in urbetum linguis insigne Pelasgis
 BRESLA ferent, stabili Musarum in sede locantes.
 Namqz Calauræ Latoidos alta gemellis
 Laus genitus surgat? sed quæ vultuqz, togaqz
 Dictynnas centum, sed Phæbos mille sub auras,
 Ediderit, meritâ non pulset sidera laude?
 Quid sacros apices, & sanctæ idiomata lingua,
 Atqz Palestinis voces regionibus usas Hebræz.
 Commemorem? fors tempus erit tua quando reclusæ
 Excipient Plutarche fores monumenta: sacroqz
 Liuius eloquio pandet Romana theatra.

Sed studiosa faui populatrix montis Hymetti
 Languet apis, Cauro cum denia rapta furente
 Ingreditur campos, rigidaqz algentia caute
 Saxa petri: nec enim violas, Thyma, thymbra, lo-
 Nec flores Cythisi, sterili dominantur in arvo. (tonqz
 Sic &, Apolline& pars indubitata cohortis,
 Occumbet diro media languore iuuentæ,
 Si premat Aonidum penuria pestis alumnos:
 (Paucis quippe datum est Erebae vallis Erynnyn
 Pellere egestatem, tenebrisqz emergere ab imis)

Instructissi-
mæ Biblio-
thecæ.

Hie vis nulla malo : en studijs immensa senatus
 Bibliotheca sacris delubris iuncta Tonantis
 Surgit : & ingenti cælestia munera libros
 Fæta sinu condit Ptolomæa pignora gaze.
 His immensa locis reclusa sacraria Diuum
 Pandit ouans animis pubes, iungensq; corollas,
 Candida odorifero contexit lilia anetho :
 Recluduntur singulis hebdomadis
 quatuor horis.
 Pars te Phœbe dolet (cum sis altissimus) abses
 Præcipiti gyrare mora ; quam flore colurnos
 Turgenti implerit calathos ; & flexile vimen :
 Et pueris misti iuuenes gratissima libant
 Tabula Thymbrei roris ; dum Nectare cellas
 Distendunt tenui , atq; fauis fundamina ponunt
 Mellea Dædales , & floribus horrea texunt.
 Stupendiorum munificentia.
 Aspera egestatis sed vis inimica Minerua est
 Ingenijq; luem fortuna sagacibus impar
 Ingerit : aduerso mentes luctamine frangens :
 Et rara est virtus , nec quis emergere ab altis
 Pauperies pannosa potest , & ad infima trudit
 Inuida anus , furia immanis , sata Nocte , Ereboq;
 Ergo quibus Natura sacro fuit aquior igne :
 Nesors infesto deturbet noxia nisu ,
 Tu quoq; honorandæ tutum virtutis asylon
 Prospicuus Aonidum splendor , sacer ordo , Senatus .
 Te sonat Albus equis : tua se Phyliraus Elyster

Condere

Condere dona stupet : glomerat Sala alueus vndas,
 Deuehit & placidos studiosis munera alumnis,
 Cur Helmæa canam , quæ nos radiare fruteta
 Vidimus auro ipsi ? quid saxo structa vetusto
 Atria Cattorum , turbæ sacrata nouena ?
 Quid patrui rorat quos Odera dicere cæptem ?
 Aut Argentinas monstrosâ turre Camenæ
 Pandam ? munificis dextris quæ BRESLA fouendo
 Mancipat Aonidis : quæ si mea dicere tentet
 Venula Sisyphios iteraret pressa labores:
 Exitus (ut locuples testis,) cum faustior oinne
 Eruat ex imo dubium : quanto Itala tellus
 Fænore ad Elysios cultos dimittat alumnos ;
 Ergò fores pateant, ut ad alta palatia cœli :
 Diaq Relligio pietatis munere surgat ;
 Munifica dextra , danda est sacra palma BV Dorgi .
 Baldus ut a quales , & Iason iuris habenas
 Flectat : opes & quisq suas pacatus honestis
 Legibus immunis Bellona à fraude reseruet :
 Munifica dextra danda est sacra palma BV Dorgi .
 Utq lues diras tollens Epidaurius anguis ,
 Certior aut illo tutus Hygiea a medelus ,
 Iucundisq citisq simul profliget : & orba
 Remige tartarei rellinquit transstra fluenti :
 Munifica dextra danda est sacra palma BV Dorgi .

His souen-
tur studioſi.

S.S. Theo-
logiz.

Iurispru-
dentia.

Medicinx.

Sed

Peregrina-
tiones studi-
osorum V-
ratislaviea-
rum.

Sed quibus Eois turget ditissima gazis
 Copia, & cptatum iam dudum splendicat aurum:
 Hos non degenerem patiuntur ducere vitam:
 Sed quando ambrosia Viadri fouere sub antris
 Naiades cum brosis: formosa alimenta iuventa
 Castalijs fontisq; instillauere fluentum:
 Tunc ne torpor iners generosos occupet artus
 Ad maiora vocant: prono ut sublimia gressu
 Per vepres sentesq; petant per inhospitatesqua:
 Nil formidatas cautes, nihil antra Charybdis
 Scyllaosq; canes, nil naufraga monstra putantes:
 Cumq; alijs Cytheraea locis fædo comitatu
 Vesaniq; greges, & tinctæ Manades viuis,
 Bassarus ut Dionysium rotet impia Thyrsum,
 Immensas spargant gazas; ac prodiga plenas
 Sumptibus innumeris exosset turba crumenas:
 Hic peregrina iuuat, laribusq; remota paternis
 Tecta citus lustrare vijs; cum littore pontum.
 Nec satis est Isthmi cataractas lintre citato
 Præterisse: iuga aut Oeni, quæ cincta pruinis
 Præcipitant gelidus auulos Alpibus ornos:
 Nec pater Albi tuum satis est potasse fluentum:
 Nec Fabiranea lymphas fulcasse Visurgis:
 Restant Hesperides, & custodita Dracone
 Aurea malæ illis, Pyrene nubibus aqua

Meridies.

Septentrio.

Auri-

Aurifer ipse Tagus: quondam Tarteſia Calpe
 Pastore occiso, nunc Alcidæa triformi:
 Aut adeunda altis fundatæ in fluctibus arces:
 Urbs etiam Phrygijs quam iussu Palladis armis
 Condidit Antenor: Musarum Felsina mater
 Visitur: Elysiasq; rates Po nomine maior
 Denec hit: & tumidus Romano nomine Tybris.
 Lintea quin validis dat Sequana ſpumiger alnis:
 Sequana ciuiles absorbens gurgite turmas:
 Atq; iterum eructans liuentia corpora tabo:
 Tuq; rates torques sub gurgite Vistula vobisq;
 Puppe Boryſthenida lustrat turba impigra (quid non
 Laudis tentat amor? que non discriminâ poſcit,
 Ut cultum, vero paſsim ſplendore nitescat
 Ingenium varia rerum experientiâ (& uſu)
 Namq; ubi virtutem lauro Parnasside cingi
 Et meritis Areten rutilum concendere Olympum
 Sentit: olympiacos pubes certamine cæſtus
 Indefesso alacristollit: ſtadiumq; remotum
 Tentat, & ad metam curſu festinat anhelio.

Nec generosa malis fallunt euentibus ausa
 Optatæ ſortes: ſed paſta ut rore, roſisq;
 Crura Thymo plena flagranti examine lateo
 Excipientur apes: ſed fucus Nectaris expers
 Arcetur teſtus: Sic docta BVDORGIS alumnos

L

Mori-

Herculis
 Columnæ.
 Occidit.

Oriens:

Gloria ſti-
 mulus virtu-
 tis.

POLITI-
 CVM RE-
 GIMEN.

Moribus excultos, arte acres, mente sagaces,
 Uso auctos, virtute amplos, Themidisq; peritos,
 Quando iterum ad blandos post secula longa penates
 Deuenere: patres venerandus fascibus addunt:
 Fascibus Oenotrium quos vix gestasse senatum
 Atq; Quirinales Aquilas, Viadrina fluento
 Testatur medio: aut fraterno sanguine Roma
 Condita, & ignarum dia probitatis asylon.

Amplissimæ
 familiæ flo-
 rentes vetu-
 state, & po-
 tentia.

Inclyta sunt etenim & celebri tollenda cothurno
 Stem mata diuitijs & origine clara vetusto.
 Hic etenim centum, stemma inuiolabile, lustris,
 Lenckuitum blandis moderatur fascibus urbem.
 Hic auctis celebris Mullere insignib. alta
 Pulsas laude polos: surgens in cornua ceruus
 Aurea Rhedigeros acer notat: & tua semper
 Gloria Reicheli: bifidaq; insignia stirpis
 Ut manna durant: Latys viget inclyta paßim
 Stirps Saurmanna locis Huttenæ cura Camæna:
 Hu alios: abrumpe moras: per inhospita claustra,
 Phœbus ait, moliris iter successibus agris:
 Scilicet Aonis comprehendere stemmati plectro
 BRESLÆA, haud tua fata sinunt, augustior illis
 Meta patet: limesq; ampio prefixus in orbe est.
 Ergo quot immensus conuexo fornice Olympus
 Astræ rotat, succensa mæ cum lampadis igni,

Inclu-

Vlricus
 Hugenius
 ad Iulium
 Flug.

Includes numeris prius: aut quot fluctibus & quor
 Puppibus aut sulcentur aquæ; aut aestate quot acri
 Puluerulenta Ceres terram cumularit aristu
 Metra scient: numeriq; aut his si certius est quid:
 Quam BRESLÆ Atuae sustollant stemmata laudes:
 Aut decus admittant, vel egenitus venula honores:
 Tanta Senatorum maiestas, tantus et ordo
 Et famulæ plebis cura est: sed nulla superbi
 Cura supercilij: hinc mansuetius urbe tribunal
 Panditur Elysia, venerando & iustius & quo
 Nam quod Aristides, quam quod tua Tite reclusit
 Vespasiane foro magna, clementia, Romæ.

Ingredior contra diris Rhamnusia cœptis
 Ergò extorris erit totaq; erit exul ab urbe.
 Non etenim presso rotat ensem ciue Tyrannus
 Immanem: aut vano delira caterua cerebro
 Destinat obsequijs: iussisq; minacibus aeo
 Maturos patres: sed queis pietate, fideq;
 Consilijs, canisq; alti prudentibus annis
 Accreuere animi, Phœbaâ heroibus arte
 Pacatæ ciues placidi virtutibus urbis,
 Et tota imperij miti ditione regendi,
 Traduntur: stabilis qua fida est anchora pacis.
 Hos cum cœlesti residens in sede locarit

Tugavig.

demonsta-

agisongea-

Officia Ma-
gistratus.

Arce Magistratus : maiestas Trina sacratis
 Ut præsint studijs acri pietatis amore,
 Sustententq; Scholas ; mores tueantur honestos :
 Imbelles foueant , vltori sontibus ense
 Accelerando necem, squallentia stamina rumpant :
 Sedulò in officio perstant : & iussa facesunt
 Indubitata Dei : patres , grauis ipse Senatus.
 Nam velut astra suâ sustollit Olympifer Atlas
 Mole: salutiferum sic dogma & verba tuetur
 In uiolanda Iouæ : nec cætera pandere nitor
 In medijs captis opera interrupta relinquens :
 Quæ tuus Odrysij Latoe accentibus Orpheus
 Nō Athon, aut Ossam, aut Rhodopen resonare doceret.

Nam si cana Fides vllâ nunc haret in urbe :

Insignia V-
ratislauien-
sium.

Quam quoq; credibile est, scelerum grassante furore
 Ætherias subiisse domos : hic publica BRESLÆ
 Tecta colit sincera Fides : & honestius urbis
 Facta patrum fidei quod auorum insigne loquetur.

Leo candidus
 Aquila ni-
gra.

Caput Ba-
ptistæ.

Namq; rubens albo diuisum fascialino
 Inuoluit galeam, patula quæ Caſide ſpirat :
 Subiectum duplex clypeum diſterminat aurum
 Punicusq; color : niuei hic violenta Leonis
 Ambit terga : illud fulvis Iouis aliger alis
 Implet : & expandit ſurgentia Phœbados ora.
 In medio capiti ſacra à ceruice reuulſo

Zachari-

Zacharidū nitidi interuenit portio stanni : Fundatoris
 Dictam VVratislae tuo de nomine BRESLAM nomen.
 Littera prima notat ; rutila Viadrina corona Effigies vir
 Nympha suis speciosa comis, nymphā addita cono, ginis.
 Quem fulgens sardis (t) iaspide circulus ambit,
 Imminet : (t) duplice hæc insignia luce serenat :
 Huius utrumq; latus stipant vexilla colore Vexilla.
 Purpureo, (t) niueo, fulvoq; hostile superbum.

Nec vano auspicio Dij talia signa dedere.

Sanguinis ASTRAEÆ color est : rotat illa cruentos Allegorica
 Sontibus occisis enses : CLEMENTIA lati applicatio.
 Splendida supplicibus Candoris lincea pandit. Iustitia.
 Euolat ad superas velut ales olympius arces : Clementia.
 Sic SOPHIAÆ excellit studijs, qua cornua Phœbes
 Aurea surgentis vincunt : ut adacta cruento
 Ore Leana fremens catulos ne spicula ledant Sapientia.
 Frangit : sic acri ciues virtute tuetur.
 Nec sortem Abiadā natī genitore recusat Constantia.
 Dum PIETAS vigeat : GRATIĀ duplicata BV Dorgis
 Littora MNEMOSYNE : Viadrina gratia Nympha Gratitudo.
 Denotat insignem POPULO LARIBUSq; BV DORGIN, Potentia.
 Bina duo crispant vexilla hastilia, ad astra,
 Præstantem hæc signant urbem Mauorte, togâq;. Nec
 Hinc si concilium cogens Astraea Senatum
 Imperio cieat : tunc longo hoc ordine patres

Nec nimium faciles, nec arantes tempora rugis
 Procedunt: stipantq; Deas: Nam scandere limen
 Hs sine non licitum est celsumq; subire Tribunal.

- Inflitia particularis.* Prima niues gelidas byssi velamine vincens.
 Ingreditur, SOROR ASTRAE, placidissima vultu
 Quæ certa exquirit iustumq;, nefasq; bilance.
 Omnibus arridens, quos non sceleratus inqui
 Torquet amor nummi, nec habendi dira libido.
Iustitia distributiva pecuniarum. Tristior huic comes est, strictoq; seuerior ense
 Unius puniceum vultus velamen obumbrat,
 Laxior & santi destillat fimbriatabo, - (gato
Fortitudo togata. Castore nata THEMIS: quam Marte ANAPEIA to-
 Virgo sata insequitur; pectusq; immobile amictu
 Squamigero munit: sociata huic splendida crissat
Bellica. Gesamanu VIRTUS validosq; animosa lacertos
 Quassat: & umbonem fatali percutit hasta:
Patiens. Pone infert placidos niueæ tranquilla bidentis
 Vellera cui pendent humeris PATIENTIA gressus.
Misericordia. Nuda etiam ac hominis, pectus Dea mæsta reuelans
 Iungitur, & lacrumis Astrææ mitigat iras:
Concordia. Nexus adamantæ cingit CONCORDIA diuas
 Demissas cælo: & nodosse ingerit areo.
 Exul Amicitia est, quam curia docta seueris
 Indicijs arcet, nec atrox Metanza futuris

Circum-

Circumstat Furijs : sed CANDOR pectoris ipsa
 Fronto characteres gerit , ornatuq; pruinas
 Fulgenti superat : quem oculus flagrantibus HEOE
 nos agens lumen radijs vultuq; serenat.

Candor.

Ergo ubi maturum celebri sapientia & usu
 Ad Themidos Diua duxere theatra senatum ,
 Discumbunt auro : stratoq; locantur in ostro ,
 Ut librent certa titubantia pondera lance.
 Horrida miramur pugnacis tela Quirini
 Romanumq; supercilium ; gelidâq; secures
 Cæde cruentatas ; manantiaq; arria tabo ,
 Et formidatos per celsa palatia fasces .

Humanitas.

Hinc Coeles validis Porsennam territat armis :
 Tybridos & remouet totas à ponte phalanges :
 Curtius hic insultat equis : illicq; perustam
 Scæuola dat dextram flammis ultricibus : & quas
 Sulcat equis undas cordata Clœlia Hetrusca
 Miratur pubes : glomeratum & equestribus agmen
 Hinc gens Fabiadum turmis ad prælia tendit :
 Cur non qua maiora mouent miracula PATRES
 BRESLÆOS paribus semper molirier ausis
 Ardua virtutis sacrata ad culmina magnum
 Demiremur iter ? sacramq; ciere cohortem :
 Qua sine reclusa est vitijs lata area cunctis ?
 Nam Themidos mystis & quo secernit iniquum

Senatus
consultis.
Exercet
inculpata
iudicia.

BRES-

BRESLA: atq; illicitum licito: sacra iura nefandis;
 A virtute scelus: paribusq; bilancibus urget
 Incertos casus: cœu Gnoſia filia secuta
 Diuinæ leges: ſic ut prius Oderæ ad ipſos
 Unda ſit Elysia fontes reditura, liquentes,
 Denia quam sancti conſueto à tramite iuris
 Dextera aberrarit; validâ metuenda bipenni.
 Nam Labyrinthæos Themidos Iurisq; peritis
 (Quales Elyſio, quales Astræa BVDORGIS
 Implantauit agris, Claria rorauit & unda,
 Quam toto varijs haufere liquoribus orbe)
 Nodos arte ſecat: ſtrictoq; à litibus arcet
 Enſe moras: veri pandantur ut atria iuris,
 Iurisconsul- Atria deſeruit que quondam Castoris axes
 ti celebre- & Ethereos ſoboles ſubiens, nunc reddita BRESLÆ.
 rimi.
 Namq; feres famæ celebriſ memorabile nomen
 Exemipuſq; rogiſ nullo tumula beris auo,
 Ius Vrſine ſacrum duris retinendo lupatis,
 Dum dextrè eſ legum certas moderatus habenas.
 Nec reliquos pandam myſtas Themidiſq; cohortem:
 Obſtat liuor iners: & habens poſt funera nomen
 Diua Arete: doctam versans moderamine turmam:
 Hac quoties librat rutilantia in æthera ferri
 Pondera: & equali ſi examine diſtrahit acta:
 Diffugiunt nebulae, nitidoq; reductus Olympo

Titan

Titan orbe redit : iubar & cœlestia pandit
 Tempa Deum ; iurisq; patent delubra : domusq;
 Splendicat aetherea : & sacrum penetrale coruscat.
 Nam velut Æmathij dissectus acinace nodus
 Imperio iuuenem præfecit in Asidos oris :
 Sic diua ensifera , sic doctâ protinus arte
 Hæc turba interpres tenebris anigmata legum
 Obfuscata suis sermone reuelat aperto.
 Nulla mora hamatis imperuia sentibus arua
 Quantum fas & iura sinunt scinduntur adacto
 Quæ secat ense Themis , nullus mutanda procellis .
 Vix trepidis Minos Acheronte est æquior umbris :
 Manibus Elysios aut imples Æace campos :
 Quanta Tribunalis sapientia , quanta senatus
 Integritas , animi q; vigor quam nullus amoris
 Auri ærisq; valor , quam nil violabile donis
 Rostra adeat ; nam vindictam , flammaq; fauoris ,
 Inuidie labem , patrias cum sanguine ceras ,
 Hinc procul auratis pulsas à postibus arcet
 Cum Candore Fides ; animus sincerus , & ardor
 Officij : integritas ingens , generosaq; virtus .
 Utq; unum è multis : viduis despectius est nil
 Orbe ferè toto ; nullus non orphanus ausis
 Prostat inops ; miserum dum mens fucata clientem
 Ludit & innumeris inhiat vafra arte talentus :

M

Vix

 Curatores
Orphano-
rum.

Vix tamen Elysia viduis est tutior urbe
 Ulla: salubrifica tutusq; adolescit in umbra
 Orphanus; et nullis superos in vota fatigat
 Suppressus precibus. Præstantes namq; senatus
 Integritate viros, animis, industria, amore
 Natorum, inuidit charos queis Parca parentes
 Destinat officijs; summos tutoribus addens
 Tutores imis: ne rostro infestet adunco
 Commissos Harpya lares: partasq; parentum
 Diuitias sudore, suis vafre v'sibus aptet.
 Ut Grata orbatu's re lugeat Ipse Capistris
 Orphanus iniectis: inopiq; prematur ad imos
 Paupertate locos; nec ab his emergere poscit.
 Ne vereare nefas tantum quicunq; **BVDORGIN**
 Incolis; et vacuus curis pallentia adito
 Claustra, licet chari rellinqua's plurima lecti
 Pignora: legitimus casusq; senatus in omnes
 Tutor erit summus: per ceras, sanguinem, et ortus:
 Ne quis opes densa patrias caligine condat
 Abiurans claro ferales sanguine prædas.
 Nam frustra æratas quatiens Astræa secures
 Visitur: et spreta languescit inerme bilancis
 Robur: ubi Nemesis pernicibus inuida plantis
 Æqua sequestrato rerum moderamina transit
 Limine: mucrones ut collo hebetentur adacti

Vellere

Vellere Phryxaeo: dominansq; minacibus aurum
 Fascibus illudat: ne quantum fasq; nefasq;
 Illicitum, licitum, pietas, scelus, & qua nefanda,
 Pax, Eris, auxilium damnum, res tuta Tyrannis,
 Commoditas pestis, distent discrimine noscat.

Utq; reluctanti depresso pondere egenus
 Vix hie innumeris ceris & sanguinis ortu
 Splendidiore frui: strictumq; retundere ferrum
 Insidij hominum suetas pallescere massas:
 Integer at nitido flauentes ære senatus
 Despicit Elysia torques virtute BV DORGIS
 Ingenua: cerisq; nihil precibusq; mouetur
 Aua ut Astræ quæm poscant iura sequatur.
 Ergo cruentato si quis mucrone petitum
 Hauserit en selatus, plenoq; furoribus astu
 (Infandum) violarit opus, quod dextra Iehouæ
 Et verbum unigenæ celavit origine prima
 Ac vegetæ perdant cœlestibus & mula mentis
 Munera & algentes umbras aditura reuulso
 Obice mens tepidos artus inuita relinquat:
 Continuo misero violenta cruore Piandis
 Manibus expetitur, ferroq; arcta tremiscit
 Dextera: ne luitura nefas urbs tota peractum
 Serius hand ultas ululando defleat umbras:
 Perditus ut duplici Martis, Venerisq; furore

Senatus V-
 ratislauten-
 sis est cu-
 stos D-
 CALOGI.

Pausanias in Scedasus exemplo est : quem non doluere piatum
 Beoticis. Thebani Lacedæmonij virtute Gradiui
 Beoticus domitifacturi nomina Leuctras.
 Ergo Iouæ vtricem formidans vindicis iram
 Fatiferos acuit placandis manibus enses.
 BRESLA parens vltrò: qua nec clementior est vrbis
 Si mores spectes : sed vix est iustior vlla
 Mobiliorq; minus : cum durum Astræa rigorem
 Expediet ferri, ut meritâ nece sanciat & quum.
 Vidimus ante aliquot ferro lictoris aristas.
 In medio tremuisse foro : quem sanguis & aurum
 Eripuissest aquis Stygijs : Si sanguis & aurum
 BRESLÆ Themidos radians hebetaret acumen.
 Quisquis es augusto violenti robori ortu
 Hic nimium ne fide manu : nec turgeat are
 Plena crumen animis : pallesces morte futura
 Testor adaspersum polluto sanguine ferrum :
 Si qua tuis insons iugulabitur hostia dextris.

VI. Praece-
pti.

Quin singultantes effuso sanguine trunco
 Linquere si scelus est : animasq; absumere letho
 Credimus esse nefas : partu sub luminis auras
 Fundere conceptum illico magis ense piandum
 (Nam mens pura Deus) castæ sacrata BVDORGIS
 Sophrosyne iubet, & qua sinunt, legesq; minantur,
 Quas phlegræa acuit flamma Sodomita libido.

Hic

Hic non Oeolidis Macareus laxata pudoris
 Iura resoluisset: nec Mulciber vsta camini
 Antra catenati cinxisset nexibus aris.
 Ipse Thyestades funesta enectus adisset.
 Tartara, & Atridis placasset sanguine manes.
 Nec bimari ditata loco, aut Ephyraia Lais
 Pyramide aut Rhodope, niueo vel corpore Phryne
 Mollisset fasces, nec auari Flora Quirini
 Obsceno retulisset ouans Floraria lucro.
 Sic thalamum incestare vetat: vel perdere tadas.
 Ipse Ioua, & Iouæ vindex vltorq; Senatus.
 Ac nos ad socium cum Ioua creauerit vsum:
 Vnuere furto homines, aut abiurare rapinas,
 Inducta vtit formidine legibus arctis
 Ast ardunum: cum fracto gutture pressent
 Exanguem scabramq; gulam, interceptaq; nullo
 Palpitet aura sono venarum in carcere clausa.
 Talis pena manet qui post caretia latendo
 Sepierit furua fidens se tegmine noctis:
 Sed quando querula medio iam sole cicada
 Arida anhelanti rumpent arbusta susurro,
 Fatiferas acuet si crudus prædo bipennes,
 Implebitq; vias armis; quis Marte Procrusten
 Et Scinini immanes forti Trazenius heros
 Sernet? & arboribus vindex discerpet ijsdem?

Floralia
 Roma me-
 retrici ditiss.
 celebrata.

VII. Pra-
cepti.

BRESLA parens: qua pro pullis sic excubat agris
 Ut Lybis hamato catulis parat vngue leana
 Spelaeum: quod non circum Massyla molossi
 Frendentes ausint diro tentare latratus.

Equitibus
 Emissarijs
 Vratislavi a
 totam Sile-
 siam à latro-
 cinijs pur-
 gat.
 Quadrupede ergò animosus eques violentior Euro
 Euolat, Elyssyjsq; feris sua retia ponens
 Terret apros, volutabrapetens, iaculisq; fatigat
 Hisce viru visis suetos pallere latrones,
 Et scelerum gnaros: ceu quondam viuidus Umber
 Raptorem celeri per saxa, per alta secutus
 Lustralupum, rediens multum fremit ore cruento
 Et tepido rictum spumantem sanguine rorat:
 Sic his nulla quies turpis quam conscientia culpæ
 Funere monstra doment: tota t regione viator
 Tendat iter medijs etiam tutissimus umbris.
 Ergò peregrinis, t ciuib; , incola, t oris
 Externis genito, Erigones ut regna patescant
 Tuta latrocinio medijsq; Toantias undis
 Nauiget, integritas facit, t vis prouida BRESLA.

Defendit
 ipsam vr-
 bem nouis
 et stupen-
 dis propu-
 gnaculis.
 Si tamen innumera furioso Marte Phalanges
 Coniurent: segetesq; horrescant ensibus atra
 Districtis: medio densentur t agmina campo
 Agmina honorandas violentia robore leges
 Quis charos tunc BRESLA tuos defendet alumnos?
 Nam leges rabie vesanus miles honestas

Ridet:

Ridet: inerme fero vulgus mucrone paternis
 Sedibus ejciens; misero Lastrygonas vdos
 Sanguine Amyclaus, nec fixa lege Lycurgus
 Vinciet: eductus ni celsis molibus agger
 Arceat infensa acies: hostiliaq; ausa
 Cespes adagges tus, vel lento vimine tellus
 Intertexta, globos & vasta tonitrua ruetans
 Spernat: & instantes iactu citò dissipet hostes.
 Ergò quis Elysia scabro suffulta BV DORGIS
 Pumice fundamenta neget: solidoq; metallo
 Findere aquas. Viadrina secat, secat alta fluenta
 Moles, & rapidi spumantes gurgitis undas.
 Arctat arenosam pulsans immane saburrans
 Hoc opus: atq; in aquis noua propugnacula latis
 Structa repercuso propulsant flumine Nymphas.

Frisia velifera mox Thetyos abdita fluctus
 Sensit: & oppressis violentâ turribus undâ
 Helice, Bura fero cessere, Achaidos urbes,
 Oceani lymphis: liquidæ cessere sed undæ
 Elysia BRESLÆ, Tritone sonante parentis
 Unda Tritentigeri perfecit iussa fatiscens.

Tolle tuas cymbas, & onustas mercibus alnos
 Innumerassq; rates, pelago vicinior ora:
 Sic tamen, instabilem vesano ut Nerea Ponto
 Sapius experiare: citis & fluctibus arces

Frisia cessie
 aquis, aquæ
 Vratislauiz.

Ann. mun-
 di 3599.
 absorptæ.

Submer-

Submersas doleas; & raptas gurgite puppes:
 Hic quæ cuncta domat, dominantia BRE sia fluenta;
 Impositis vicit depresso molibus vndas.
 Namq; ut Trinacrias Lylibaum findit arenas.:
 Dum Siculo incursant phoca Delphinq; Pachinno:
 Et Scyllæa domat piscosus monstra Pelorus:
 Sic moles fluum BRESLÆA recurrit in altum
 Sepè: & inassuetas allidit robores Nymphas:
 Monstra domans validis instantia ciuibus armis.
 Hæc quantis erecta putas Phœbe artibus, & queis
 Viribus infusum credas haustum esse liquorem?
 Credo equide: atq; recordor, ait, cum Pergama dextris
 Periura his, patrui condenda viribus arces,
 Quantæ molis erat: quanto meritæq; labore
 Laomedontis opes: & quanto perfidus ille
 Sudores scelere infandisq; rependerit ausis?
 Perge tamen: nec adhuc (refero) licet alta superbas
 Ambiat vnda domos, vallum aut tueatur &agger
 Ut secat obiectas Achelous Echinadas vndis,
 Finis adest cæptis: pars vna immania saxa
 Rupibus exciavit: patet area de super alti
 Exceptura soli glebas: quas lenta coarctant
 Vimina & incumbunt grauidis duro ære cauernis.
 Sic & Hyperboreos Gryphas per Bactria fuluum
 Condere rura aurum perhibent, implumibus ingens

Præsi-

Solida valli
 Vratislau-
 ensis stru-
 cturae

Praesidium pullis: Sic structus silice murus
 Ni foret aurato violentior, aureus esset:
 Dum modo natorum defendat chara suorum
 Pignora victrii prastans virtute Senatus.
 Sed tamen haud satis est, nubes pulsare superbis
 Molibus, obiectis aut tantum fidere glebis
 Quas tumida Ennosigenus aquæ succingat abyso.
 Nil lasso vigili, canibusq; sagacior anser
 Voce Quirinales aquilas, Capitolia recta
 Seruasset, frustra rupes Tarpeia Quirinâ
 Arce resulsiisset: fulgentes ergo cateruas
 Quae setosatoris solidâ compage ligentur
 Membra, locant pinnis, latiç crepidine valli.
 Neue ærata grauet ciues lorica cruento
 Si Bellona fremat lituo, lustrantur & ignem
 Sulphureos iaciundo globos siphonibus urgunt
 Aeratis cuncti, ferientes eminus alti
 Corda viri: vario mentitaq; membra colore.

Quin etiam infensos ne miles inermis in hostes
 Irruat æratis opponens nuda sarißus
 Pectora: dirigeatq; inspectis segnior hastis:
 Hic conos rutilare truces, & ferrea magnas
 Arma domos pulsare vides: romphaea nitores
 Spargit, & ingeminat cristatae cassidis amplum
 Fulgor onus: telis radiantq; theatra coruscis.

N

Nam

Excubia a-
pud Vra-
tislauenses.

Exercitatio-
nes bellicæ.

Armamen-
taria instru-
ctissima.

Tormento-
rum ingens
apparatus.

Nam nec anhelantes tantis Ericusa caminos
Ictibus imposito vastis incudibus ære
Audijt immugisse olim : cum Iuppiter iram
Se caperet dignam & flamme Ægæona trisulcæ
Centimanum iactu , coniuratamq cohoret
Terrigenum validis detrudere ad impararet
Tartara fulminibus ; queis nudus membra Pyracmon
Cum socijs , pulsusq Deus mensa q , toroq ,
Addiderat flamas , gelidoq timore pauorem ,
Quando fragore boant munitæ sulphura BRESLÆ
Immensis liquidas massis erecta per auras ,
His non & quanda est vastus balista lacertis
Torta : nec in numeros valido Balearica nisu
Eject catapulta globos : nec abusa catejs
Viribus eratis onerabit brachia pubes :
Quæ tamen armamenta suis BRESLÆ A sequestrat
Virgo ævæ locis : nouies hic indita tauri
Tergore pelta riget ; maioresq vndiq peltis
Dependent clypei ; clypeisq immittior ensis :
Fraxineaq hastæ : vulnus factura bipennis :
Loricæq agiles , rigidoq immobile ferro
Robur , quo cataphractus equum , quo pectora cingat
Et Chalybe includat suras , & casside frontem .
Quid memorem vigili que præscalabore vetustas
Ferramenta (udo vel adhuc rorantia tabo)

Fecerit

Fecerit; hæc sonipes centum vix absibus imis
Ædibus educat scabra rubigine tincta.

Priscorum
machina-
mentorum
copia.

U^q boni est ciuis pacem coluisse quietam
Quando fata sinunt; sed pro pietate foci^q
Spicula, tela, faces, utrīci prendere dextra:
Quælibet hic domus est quam tu componere possis
Conferto frameis armamentario, & armis.

Singulis ci-
vibus & tri-
bubus tua
arma.

Nec satis est densam ciuis glomerare phalangem
Armigeri; sed equestre parat volitantibus acri.
Robore nobilitas pia quadrupedantibus agmen.
Ille Gianetos, celerem petit ille verendum:
Fulgidaq innumeris exercet ephippia gyris.
Hic successorem neruoso pectore & armis
Contectum densis ferrata calce fatigat.

Equestris
rei cura
apud Vra-
isiauenies.

Monstrosum Numidis armenta proboscida pando
Ore Lybiss aferant: regionib. Astur Iberus
Venis equus BRESLA: glomeratq volumina gressu
Alerna: aut hirtis non robore marcidus acri
Saxo iubis mandit: spumantia frena, lupatum.
Aut agilis celeri Viadrina fluēta natatu
Tranat equus Scythianunquam satiatus auena.
Ergo parat phaleras, calcaria, frena, iuuentus
Algentes pressura niues, cita quando globatos
Fert trahaprecipiti per compita & atria floccos
Cornipede: aut rigidum virtute aditura Quirinum

Hispanici.
Germanici.
Sarmatici.

Agile trah-
rum exerci-
tium.

Magnanimâ, duros stimulant calcaribus armos.

Hippodromus, Vratislauensis.
*Sed gnarus quid eques possit, quid equestre senatus
 Robur agat pigro torpere sopore iuuentam
 Non patitur: sed horore sagax parmaq; trophai.
 Flagrantes stimulat positi, dum vîctor anhelo
 Præmia eques cursu claro data munere reportat.
 Haud scio iucunda quanam dulcedine laudis
 Incalcent mentes: equidem BRESLÆ Aalescit
 Laudibus, & dubio pubes fernescit honore.
 Sic turmâ iuuenum & ciuili tutâ phalange
 Elysiostabili diro inuiolabilis hosti
 BRESLA parens aras & subdita tecta tuetur.*

Reipublicæ
 totius inex-
 hausta gra-
 naria.
*Sed wesana famæ ipfis violentior armis
 Athereas moles nisu transcendit iniquo:
 Cumq; alia bellum fugiant comes ista vel ultrò
 Est belli: & diro semper sociata Gradiuo.
 Una tamen saue est prudentia maxima pestis:
 Qua genite Isacida vicinia rura Canopo
 Te perhibent quondam seruasse Pharonq; superbam.
 Utq; hyemis formica membror Cerealia pleno
 Farra penu condens detonsis messibus ima
 Horrea adimpleuit: summo de germine carpens
 Demorsos apices: onus & cui sapius impar
 Grande trahit, vasto ad notas luctamine cellas:
 Sic patriæ Patres formosa cuncta BVDORGIS*

Frugi-

Frugibus intexunt granaria; farre vetusto,
Triticeis donis, longisq; silagine, seclus,
Aduecto, turgent hypotheca. immensaq; paßim
Horrea vix sens vacuandæ etatibus ades.

Tam prudens imitatur opus, dum ditia multo
Quauis farre tribus replet atria: dumq; corusca
Quælibet æra domus Cereris postponit aristus.

Ergò licet grauidam segetem radicibus imis
Cum rapido Boreâ simul algidus eruat Auster:
Aut gelidus liquidis hominumq; boumq; labores
Distrahat imber aquis, vel iniquo Sirius æstu
Exurat teneri lactentes graminis herbas:
Non annona tamen BRESLaam carior urbem
Pressat, Eleusynijs sacra dum granaria gazis
Panduntur: plebisq; leuant reclusa querelas.
Utq; vigil teneras pastor per amena bidentes
Prata trahit, gratis spirant ubi gramina thymbis,
Et satureia penus succos ubi diuite paßim
Halat odoriferos: nec inobseruata, vel agra
Illi ouis est: quantumq; alijs noua pabula quarit
Tantum isti maturat opem medicamine amurca.
Sic pepulisse famem, & patuli ienunia ventris
Non satis est urbem flauenti farre BVDORGIN
Triticea aut Cerere, & fœundi frugibus agri:
Restat, & ad summum pietas tolletur olympum

Tribuum.

Senatus
non tantum
victui, sed
etiam vale-
tudini sub-
ditorum
consulit.

Dum Viader Nymphis, dum pisces nabitur & quor
 Pinifero sargent dum fulcra abiegnā Zabotho:
 Physici Rei-
 pub. Vra-
 gislaueusis
 ordinarij.
 Ipse Machonia qua claros arte senatus
 Et quibus optatas diuina Hygiæ medelas
 Ambrosia succos, & odoriferam Panaceaam
 Tradidit, are viros, & sumptibus aduocat amplius.
 Hi quando exercent artes, pariterq; sacrata.
 Artis Apolline & pandunt mysteria: & herbis
 Tela Acherontæo viru conspersa repellunt:
 Tunc Erebi excubiae, tunc formidata tremiscunt
 Tela necis, paſsim tenebroſi portitor Orci
 Deserit inuisam puppim, atq; Trifaucifer vndis
 Cerberus in Stygijs muſſat: ſemes per antrum
 Oſſa ſtupens primam rurſus traxiſſe figuram.
 Utq; alios ſileam rerum & ſu atq; artibus olim
 Paonijſ claro pulsantes nomine olympum:
 Urato primus erit; qui maius lumen ab urbe
 Num capiat patria, an maiora rependerit urbi
 In dubio eſt: & ſemper erit: quis carmine pandet
 VVoffelios geminos: quorum alter raptus in aſtra
 Arte ſenem Coum perhibetur vincere: at alter
 Curat adhuc Phæbo mortalia corpora amico:
 Nec te progeniem Hermetis Hermanne Parenti
 Iuncte meo quondam, dum fata Deusq; ſinebant;
 Includam tenui versu: Buttnerus & ipſe

Dene-

 Clarissimi
Medici.

Denegat Aonidis laudes : nec arundine parua
 Scholtziaden capiam ; patet ingens area mundi
 Illus aufficio ; modico dum condita libro
 Promit opes Clarias Medicina ab origine fontes.
 Aut utriusq; iubar Rumbaum luxq; Medela
 Quis tua perpetuo , clari quam nominis heres,
 Nominis facta ferens obscuris eruet umbris ?
 Talibus infrenes Hygiea BRESLA Magistris
 Pellere sapè lues (tepido ne arentia vento
 Guttura hiant : nimio ducatur anhelitus igni
 Phlegræa quem ruget aqua languentior Auster,))
 Dicitur, & dia velut æquum est creditur arti.

Neue Epidauræi BRESLæus dextera alumni
 Pharmacopola manus medicamine desit anhelus
 Optato agrotis : hic balsama , thura Sabæa,
 Acorus , oenanthe , cariophyla , zingiber , Indo
 Cum pipere exesis fragrantia cinnamalignis
 Saccharon è cannis coctumq; palustribus & nux
 Optima quam macis sinuosis floribus ambit
 Visitur : aut docto qua condimenta palato ,
 Aut laßis præbent varijs medicamina succis :
 Quis reuocat tetro manes Phlegethontis ab amne
 Peconias edocta cohors dia arte medelas.
 Huic quoq; virosis invisa halatibus aura est
 Ne serpatæli corrupto tabida tractu
 Ullaves : neue Autumno contagia serpent

Instruſiſſi-
 ma Phar-
 macopola-
 rum offici-
 nae.

Mundicies
 totius urbis.

Morbi.

Morbida pestifero mudata praecauet urbe.
 Namq; mundicies laudata autoribus illis
 Urbe viget tota: nec odor per compita ceno
 Inuenctus exhalat aqua; nec turbida limo
 Stat sentina foro: nec de præsepi bus ipsis
 Raptas trues, mole indignantia sidera pulsat:
 Sed foras, sed vicos, sed publica compi a digna
 Dixeris excelsis, doctâ quas, adib; arte
 Condit opes ciuis meliori parte locando.

Splendor
priuatarum
ædium.

Namq; hinc alga procul procul hinc de carice te-
 Aut algens inopis distat magale coloni: (Etia,
 Crispantur vario pavimenta emblemata: limen
 Erenitet totum: bifores è marmore postes
 Lalantur, celsis Corybantiaq; æra columnis
 Auratum tollunt ingenti mole lacunar.
 Sub sunt fornicibus conuexa palatia vastis:
 Quas gyris passim variat testudo recurvis.
 Urbe fenestra nitet tereti Crystallina: (Et) arte
 Reddit Apellaa varios laqueare colores:
 Auro sunt antes, sunt, cincta hypocausta metallo:
 In valuis renidescit ebur: vilescit et; album
 Aptatum gradibus saxum: vel pulchrius ipso
 Marmor Acidalia quondam spectabile Diana,
 Atq; ut naturæ semper certamen et; artis
 Elysia vigeat BRESLA degisse sub vndis

Aedes pis-
cina recte.

Specula-

Spectabili pariter ciues, pariterque stupescet.

Hac etiam aethereis prestans virtutibus ipse

Hospes recta colit nitido preciosior auro

Nobilitans culta sedes virtute decoras.

Nunc Clariam mihi Phœbe Chelynda, plectra so. DOMESTI

Aut si fata vetant mortali pollice diam (nosq; CVM RE-

Edocuisse lyram carmen: mihi pande quis orbe

Est locus immenso, maior reverentia & ardor

Subdita ubi plebis succedit corda Senatus?

Reddit ad hæc Phœbus rumpitque silentia dictis.

Innumeris quamuis florescant urbibus ora:

Atq; illi terra vigeant, ac adib; urb; vrbes,

Ciuibus ipsa ades: vix vrb; tamen vlla sub axe est:

Cui patrum sit tantus amor: concordia tanta

Aut pia priscorum reverentia maior auorum.

Credo equidem, tendo contraria, vocemque resoluo;

Namq; animis prompti ciues parentibus ultrò

Haud secus ac iussi faciunt: & sancta capessunt

Iura patrum: monitis certatim sponte sequentes:

Quosq; verentur amant fasces, pariterque timendis

Est iunctus sceptrus, & ademptus fascibus horror.

Hinc quando imperijs ciuiles egerit vrgens

Turba Patrum turmas: dira aut Bellona flagellum

Sanguineum quasset, dare tela, vocare phalanges

Ferre faces, glomerare viros, radiare coruscas

Officia sub-
ditorum,

Obedientia

Promitudo

Reverentia

O Are

Ære manus videas : sin diuæ tempora pacis
 Concedant ciui tranquillam ducere vitam :
 Laurigeræ exercent cuncti mox ocia cuncti.
 Nec quis Gorgoneo nisi truculentior angue
 Iussa reformidet mox festinare : Senatus,
 Tanta patrocinio requies tanta ocia vernant,
 Ocia pacato semper gratissima ciui;
 Vt placidam sobolem viridantis & instar oliuae
 Pace regat lata : teneramq; serenet honestus
 Moribus auroram natis : quos oſibus ignis
 Immissos medijs. & amoris duxit in auras
 Fervor, in Elysia qui flagrantissimus urbe est.
 Nam velut Anchises Venerem, Cythereis Adonia:
 Phyllis Demophontæ, Ariadne Thesea, Theseus
 Nereis, Hyppoliten, Galachea, Simethion Acin,
 Orpheus Eurydicen, & etiſ Iasona, miris
 Ignibus offerunt & amoris aheneanexu
 Fædera iunxerunt valido : sic durat, & acrit
 Coniugialis amor virtute Cupidinis arcus
 Illicitos spernit : thalamosq; tuetur honestos,
 Inclita solenni quos sanxit honore BVDORGIS.
 Ergo & progeniem castis, Latonie, tædis
 Noueris esse satam : tantus vigor incidit altis
 Ingenijs licitosq; notans virtutibus ortus :
 Diuina æthereæ dum præbent pabula flamma :

Oecono-
mie Vratil-
lauiculus.

Honestali-
berorum
educatio.

Semi-

Seminaq; immittunt habili cælestia menti:
 Quam varijs usu, & studijs, regionibus occant.
 Hosq; Sophum ut curu terru iuuat esse remotis:
 Sic natas iuuat esse domi: velut aquore concha
 Orta Venus vehitur: maternas gnauiter artes
 Dum docte exercent: & fundunt pectine telas:
 Cærulaq; auratis discernunt stamina filis:
 Aut data pensa trahunt: vel ademtam margarin
 Sindonis insertunt telus: teretiq; monili (vndis
 Quod vel Ledæa Hermiones aquanda puella
 Vultibus, è collo suspendat sedula; vel que
 Cælo Ariadnæam formosior ipsa coronam
 Detrahat: Elysios tantum Breslæa venustas
 Naiadas vincit; quanto tulumine præstas
 Sideribus, Lucina feris, mare fontibus, amne
 Oceanus, tenebris Tithonus, lilia dumis.

Vidi ego myrrheis intextum crinibus aurum
 Ambrosijs ceßisse comis: fassoq; coruscum
 Oculuisse decus fuluum pallore metallum:
 Frons Parium marmor superabat, laſpida vultus
 Candida colla niues, indum late ordine fixus
 Dens hebetabat ebur: Paphiæ formosa Diones
 Ora rosas, crispam mentum tornatile buxum
 Æquabat: nil deniq; erat mortale quod ausis
 Dicere: formosa præstans tamen illa BVDORGIS

Nympharū
 Vratislauicē-
 hū venustas.

Viridaria a-
 menissima.

Nympha erat, Elysij summis redimita capillis
 Flore rose. Nam si qui halantes floribus horti
 Inuitant nymphas varijs, Breslai Tempe
 Tantum alios vincit; quantum Babylonia dirum
 Atria pensilibus superarunt Caucason hortis.
 Hic velut Argius in saltibus omnia rident
 Floribus ambrosijs, violis ferientibus auras,
 Iride spiranti, dum circum diues amomo
 Stat seges, ac Paphijs sunt intertexta rosetis
 Lilia, & irriguis è fontibus undas susurrum
 Præcipitata trahit: Zephyrisq; cepentibus aura
 Mitis ad orbandos fragrantes Naiadas hortos
 Breslæas cogit: viride hæper gramen oberrant
 Delibantq; noui redolentia germina campi:
 Hæc caltham, illa rosas fruticosis demere gaudet
 Stirpibus: hæc violas, violis hæc iungit acanthum;
 Demetit hæc lychnin: nec amarus, aut amarantus
 Spernitur halani similisq; lauendula nardo:
 Dum modo serrà gerens virgo Breslæa Dionen
 (Sic fauet Elysia solers natura BVDORG)
 Ut roseo vultu, sic floribus æquet ijsdem.
 Vestitusmū- Hoc etiam quod carmen erat, quod arundine nostra
 dities. Pandebam, vestis concha Sydonide tincta
 Naturæ cingebat opus mirabile: & apto
 Augebat formam, si non superabat amictu.

Non

Non etenim tegmen raptus de subere cortex
 Breslæum cinget: vel vellera dempta bidenti
 Villosum patriæ texet velamen amictu:
 Sed quæ Caſiteris ſeuorum ignara luporum
 Et calat Babylon radio, ac aula a superba
 Attalica pinguntur acu, quæ stamina bombyx
 Texit Arabs, nitidæ paſſim preciosa BVDORGIS
 Indumenta parant: nec tinctus in Elide byffus,
 Nec fæcundus onyx, nec Ianthina vellere deſunt,
 Aut Hyalis ſatura, aut velamina fæta Pyropis.
 Sed quid anhelantis remorabor arundinis alta
 Voce melos? quod operta ſinu natura profundo
 Condit Fænareu abſcondita fauicibus; aut tu
 Obrui immensis Neptune tridentiger vndis:
 Quas Cephæus ager, Meroe circumflua Nilo
 Sepit opes diti tellure, aut fuſca Syene:
 Quas Pellaæ urbes Rhodiumue inſigne coloſſo
 Littus habet, vel habet glaci. Thymenis aruum
 Ryphei tumuli vel bruma Caucasū e carrens
 Ultima vel Thule aut ambita Britannia Ponto,
 Panditur omne tuis Nymphis pulcherrima BREſla:
 Panditur: tota paſſim glomeratur ab urbe.

Sed quis adusta audax per inhospitataſqua Syenis
 Lustra petet? quis non viſa ceu Gorgone, ſæuo
 Frigore dirigeat, cum rupe Prometheus fixum

O 3

Cernet?

Mercaturæ
 Vratislauie-
 ſium ingen-
 tes.

Cernet? & inconstans quis puppibus aequor arbit?

Sedulus hoc fugiens tentat mercator iniquum

Paupertatis onus: lucrum ingeniosus in omne.

Hinc quod procera Serpectit ab arbore, vermi

Eritit Oenotrius, docto qua pollice Arachnes

Æmula virgo parat: toto conquirit in orbe

Innumeram stipans mercem perfecta BVDORGIS.

Ergo quibus gaudet cum Syro, Cantaber, Afer,

Omnia si quis auet terra cognoscere in vnl,

Breslæas adeat cumulatas mercibus aedes.

Opificum
Vratislavié-
sum immē-
sa multi-
tudo.

Sed rudior nitido quamvis preciosior auro

Sit merx, censetur, ni docta comptior arte

Materiam superārit opus: quin vellera dextris

Optato argutis aptentur bombycis vſu,

Vt sinuosa simul sacris multicia peplis,

Aut imbres pulsura chlamys, vel penula vlli

A gelidis immunis aquis, & pallia rugas

Nescia, Achamenio gestata aut more tiara,

Aut Labyrint⁹ s̄ iungatur fimbria gyris

Non opifex v. Breslæus cesserit vrbī.

Sed mora longa foret dubio mandasse cothurno

Artificum innumeræ acies: gnarasq; cohortes:

Quarum alia ducunt muros; pressumq; lacunar

Imbrisibus cingunt: alia sub culmine tuto

Industria. Innocuam v. degant fædo sine crimine vitam

Exer-

Exercent durum diuersa mole laborem.

Nam cum vesanis exempta cum multibus turbs est,
Inuigilant victu solertibus acriter horis:

Gnara Vacunales ne lustret conciolucos:

Pars operi noctes addit; pars lumina paruo

Mersa sopore iterum caliginis exciet umbris:

Vt tribuisse sacro census & munera fisco

Ampla queant. Nam fiscus aues Breslaus opimo

Fenore Cesareas lassatas subleuat tongue

Vulturus Eoi: bimarem qui deserit Isthnum

Vnguibus vt patrios pullos euisceret uncis.

Hoc pulsula nefas alaci virtute BVDORGIS,

Divitijs dubium validu ne potentior armis,

Vt Minij Calais Zetesq; volatibus ambo

Insignes iuncti Phineia monstra domarunt,

Ensibus oppugnat Geticas, auroq; cohortes:

Sola fere fusos valido dum Pannonas ambit

Robore: & ingenti dum proterit are cateruas:

Aes est quippe datum: rutilo meliora vel are

Tritica: triticea vel messe suauior ha:

Vah iacunde liquor num zyce tacebere

Et cum facundi potus sis carminis autor

Carminis orbus eris? celebrabere carminis autor.

Iamq; opus aggredior quo vel Cerealis Eleusis

Mulciberis perpessa faces, aut follibus antra

Maximi redius ex vr
be Vratislau
uensi.

Cerevisia
Vratislauie-
sis encomiū.

Trina.

Trinacrijs exusta iugis, aut Enna triumphet.

Scilicet est aliquid septemplicis ostia Nili
Irrorare agros Pharios: ut diuite censu
Luxuriet mesis Cerealibus ardua culmis
Depressans spicas, et aristas farra serentes.
Hic melior cultura viget, vis promptior arui
Unda Paratonij's laribus producit aristis
Tritica: at in lympham hic diffundunt tritica vires.

Mustea ne nobis carchesia Thyrfiger Euan
Inuideas: quamuis Cereris latitare in aqua vim:
Æqualemque mero sustoller Musa liquorem.

Pampinus aut Hunnis oneratur vitibus: vuis
Gurges opacatur Rheni: Leo candidus ornos
Vitibus intexit: sic Marchia gryphas obumbrat
Et Veientanis præcinctis fructibus arua.
Sic tamen incipient gelidi discurrere nynbi:
Algida tempestas immitti ut duret Olympo:
Verberet et madidam imber humumque iterumque ite-
Illico mordaci Lenaus acore coarctat (rumque)
Guttur et ingato ferit venum rore palatum.
Sin Thasi in tacto turgescat gemma liquore:
Solis ut igne subactus acor longè exulet vuis:
Haud pollinctorum sceleratas effugit artes
Bacchus: ut aut lari rancore perunctus anhelet:
Sulphura vel passus natura sordeat agra.

Ergo

Ergo vel ancipiti iactata Falerna tumultu
 Immites sensura polos : vel fraudibus apta
 Innumeris hominum Cereri concedere fas est :
 Optatæ Cereri cuius vindemia certa
 Elysij laudatur agris : cum torquet anhelos
 Cynthie equos languens canis Erigoneius asta.

Si qua satis fidis mandauit Tritica sulcis
 Triptolemus iungens frenatos curribus angues :
 Mitior Elysij largissima credidit oris.

Hinc adeo fatis cernas crepitantia culmis
 Tritica (opus mirum) vafro rediisse colono :
 Vnde citis pars fracta rotis gratissima liba
 Format : pars lymphas mistosq; experta liquores
 (Hoc mihi carmen erit) potus suauissima cunctis
 Pocula nectarei prælibat, et aurea dona.
 Haud nocuū sulphur, nec aquas metuentia, et imbres.

Tritica nam collecta suis macerata sub vndis
 Siccata ex crescunt : Vulcano postea et igne
 Torrentur : mox tosta rotis franguntur adactis
 Assiduis gyris : lymphis feruentibus hument
 Postea : et unitis miscentur viribus, i de
 Exultant flammis, et aheno robore feruha
 Elicit hic feruor vires, Cereremq; relinqu
 Setigeræ pecudi, dum tritica viribus orba
 Vesta saginato pecori submissa remittit.

Modus co-
ditionis.

Multa breui : iucundum equidē ast imitabile nulli
 Cælitus hoc donūm BRESLÆ est : nec coctio zythi
 Hac alio peragenda loco : ne deuius erres.

Sic mundi moderatur opes , ac diuidit orbū
 Diuitias ac dona Deus : non vitibus aequi
 Elysij memorantur agri : datur ilicet , ipsis
 Quod si non melius , saltem est aquale Falernis .
 Cumq; racemiferis non turgeat tua corymbis
 Sapius : ac promat Bacchum vindemia in anno
 Vnica : quinquaginta duo domus vñica in anno
 Hic Cereris grato subigit sacra dona liquore .

Allia si coluit cepasq; freti accola rubri :
 Quæ commesta tamen faciunt ut anhelitus oris
 Fateat ; Agnina cur non tollamus aquæ vim ?
 Laticiam quæ pota parit , cur assq; sequestrat
 Ocyus : & nymphis formam , membrisq; vigorem
 Conciliat : fessaq; affert alimenta senectæ .
 Quæq; peregrinus regionibus hausta trophyum
 Immortale locat : patriamq; encomio honorat
 Elysiam . Nam alio semotas sidere terras ,
 Quæ sensura , ungues validas sunt Mænalis vrsa :
 Absis non npleteo si deuehat apta colurno :
 Argu reserata sono mox guttura pandit
 Munus Eleusinum (quamvis vitiatus aquarum
 Impetum , & inuiso latices attraxerit ore)

Sapius)

Sæpius) insigniꝝ autores carmine tollant.

Si numeranda forent nunc quæ commertia BRES.
Hec altoris dona Dei cumulata referrent: (LÆ
Tunc orto quamvis ordirer sole poëma
Attamen haud finis, nec meta patesceret ausis;
Quam mergos ripæ ferrent, & acanthida dumis.

Nam quis inauditi census immensa talenta,
Quæ sacra maiestas inuicti Cæsaris armis
Mancipat Hungaria: aut melioribus vībus aptat
Æstimet? auriferi vix vellera Phasidos hisce
Enituere opibus: pallenti Rhenus arena
Vix tot adesa vebit rutilanti grana metallo
Pensio Casareo quo confert annua fisco.

Deglubisse pecus facile est: sed reddere vellus
Difficile est vtrumq; datum (vix Phæbe putares)
Fertilis agne tibi. Nam si quis gurges anhela
Tergere pocula sit, repetitis gestiat ansis,
Is furias agni, atq; irata cornua tandem
Experietur ouis: tepidoq; exutus amictu
Algentes hyemēs, ac vdos sentiet Austros;
Sin quis in accitis Bachi furialibus ausis
Sedulò cocta paret feruenti tritica lympha:
Diues Phryxais dabit huic noua vellera lanis
AGNVS: & auratis cumulabit munera donis.

Sed quantas vectigal opes portoria quantas

Accumulant gazas tenebris emittere mussō:
 Ne quod selectis dapibus, quod Apitius escus
 Dicitur admisisse nefas.laudatio zythi
 Insimulet sapido temulentam rore Thaliām.

Vratislauia
 vina omniū
 optima de-
 portantur.
 Sed tamen insigni gratam bonitate Lyai
 Augusta Cererem latices seruasse BVDORGI
 Nec pepulisse puta: doct̄a dominatur in urbe
 Lāticiae dator ingentis Semeleius Euan.
 Lesbia, vīs? nectar? Mareotica? Chia? Falerna?
 Non Metymna am per cœrula marmora Lesbon
 Panda puppe petas: Ganymedes nectar olympos
 Destillat: nec equis vatis Mareotidas v̄stas
 Latoi poscas: Chiam nec Doride tentes
 Sulcata Aegaeam: varijs regionibus abses
 Pleni, vina ferunt: dat Lesbia vina BVDORGIS:
 His superi & Mareotis agris, his Chia, Falernis
 Vitibus intexunt Breslai vlmaria ciues.
 Quæ gratos sudant virtute urgente liquores
 Munifica: dum larga penus recludit opimum
 Dextra senatorum. Nam cum successerit hospes
 Mænibus Elysij, cui stemmate splendor auita
 Emicat insignis; vel aquis æterna parata est
 Gloria Castalijs: vel honesta missus ab urbe
 Maximus eloquio rerum moderatur habenas:
 Continuò Methymnais generosa racemis

Vina

Vina satellitibus tradit : venientis amico
 Hospitus excipiens ingressum munere Iachi.
 Neue graues epulis opulentia regia mensas
 Deserat: en quanto Dictynna fauore Lyæum
 Insequitur, das vina pater Lene, dat escas
 Arte Mycenaæ iaculata sagitta Dianaæ.
 Nec tamen hic Arethusatuos, nec Abantias arcus,
 Hæc Meleagras, Alphæos altera amores
 Planctura intendas : nec flos nunc pulcer, Adonis
 Perdat apros: nimio venit squallore voluptas,
 Quæ diros venatur apros : quod numine dextro
 Si Cadmæe nepos Actæon fortè notasses,
 Non medio licitata foro tua viscera ciues
 Ære reportarent vili: nec Mascula Pici
 Turba ministerio Laurentis dedita : panda
 Ora relaxasset turpes imitantia porcos:
 Nec Breslaos membra focos stridentia latis
 Verubus appositis torreret, & ignibus artus:
 Ergo ut perplaceat tutis venatio syluis,
 Cum desint casses, venantum & odora canumuis,
 Tuta equidē BREsla est : nummus tibi viuidus Vm-
 Languida nec nimio distenta crumena metallo ber:
 Rete erit : auritos lepores indagine cingens.
 Sin toruos cupies villosa fronte bisontes,
 Aut armenta boum : bobus præstantibus ora-

Victus Vra-
 tislauæ ex-
 quisitiissi-
 mus.

Tutissima
 venatio
 B R E S L A U E .

Polonia &
 Vngaria ar-
 mentis Sile-
 siam replet.

Sarmatica est prægnans : nitidos dabis Hunne iuuen-
 Balantumq; greges vicinia, ab ubere raptas (cos:
 Serigeræ pecudis soboles, inuenta sagacis
 Ingeniosa gula, & saltus factura capella.

Iucundis i-
 mum aucu-
 piuum.

Pellacis memorem quid aues quas aucupis astus
 Decipit: hic philomela volat, galerita, coturnix
 Merula, pauones, turdus, fringilla, palumbes
 Martis avis soboles, gallina, & Dædalæ perdix;
 Et grata cervicis anas; aut gratior anser,
 Pauperiemq; perosus Ithys cui squallida Tereus
 Tumba fuit diro condens sua viscera ventre:
 Iamq; foco Elysio quem nouit Ionia quondam
 Attagen incaluit: nec avis Cythereia pullos
 Eripit insidijs, nec alauda, nec impigra acanthis,
 Et Calechutæos crista spirante furores
 Bile rubens gallus iucunda carne culinam
 Instruit: optatas præbens languentibus escas.

Piscibus V-
 ratis laua
 abundat.

Hinc procul hinc armenta freti Neptunia vasti
 Monstra maris: magnis terrarum ambitor in imis
 Qualia fert specubus: rerum portenta physter,
 Torpedo, lolligo, scarus, scolopendra, ferasq;
 Grandia cete orcas medio trepidantia Ponto.
 Poscitur è Viadrinam piscis squamiger undis
 Ad varios BRESLÆ iucundus, & utilis usus.
 Odera fluctuago patrius fulmone natatur:

Puni-

Puniceis aurata notis, acipenser adactis
 Sulcat aquas squammis: anguilla volumina gyris
 Innumeris varians undas impellit in undas:
 Barbo Getas mystace refert: lupe dentibus uncis
 Assimilande lupis, Viadrina armenta lacebis.
 Parvula sicut latitat flauenti fundula arena:
 Parua quidem laudata tuo, tamen inclite quondam
 Cesar auo: nat carpio aquis: nat in amne silurus
 Et mulos tenues subiens & perca penates.

Alcinoi hic aequantia agros viridaria latis
 Arboribus vernal proceri vertice olympum
 Pulsantes, grauidisq; ferunt sacra munera ramis.
 Namq; tot Hesperides fructus, nec Adonidis horti
 Nec Pomona & Hamadryades, nec agrestia Fauni
 Numinis, facundis carpserunt undiq; ramis,
 Quot BRESLA arboribus semper decerpit ab altis.
 Nam panacea legunt, similiq; petisia succo
 Pomaq; Lenai vinacia plena liquore:
 Quaeq; leuant agris febres, atq; arida sanis
 Guttura iucundo rorant humore: sed arctum
 Nec metri patiuntur opus nec claustra: volema
 Grandia: & Ambrosiae crustumia odoribus aqua:
 Et pyra concessa fastu pensantia molem
 Exiguam: pariter dolobellina, mustea, vel queis
 Turbo dedit nomen, vel vaccis humor ademptus:

Fructuum copia.

Pomorum rarissimorum

Pomorum Mordiano-rum

Pyrorum.

Casta-

*Castaneæq; calix rigidi quas ambit echinni,
Et Cerasuntis opes, quondam Mithridate Lucullus
Quas tulit in Latium pulso: nunc arte BV DORGIS
Exuperat doctâ, varijsq; coloribus abdit.*

*Equisita
pollet cibo-
rum præpa-
ratione.*

*Sed naturæ hoc matris opus: quæ prata BV dorgis
Farre, domos gazis, Viadinas p̄scibus vndas
Ditat, & ambrosiam genialibus eruit hortis:
Condere sed blando sic pulpamenta palato,
Hoc est Artis opus, sic subdere verubus ignem
Ne flagret nimiò, vel lento aruina liquefacat:
Neue auidis immersa gulis alimenta rigores
Cruda calescentes cieant humoribus v̄stis.
Hinc gratam motura famem iunxisse salubri
Condimenta fauo; dulces & acore liquores
Vnire optato: res est cui BRESLA puellas
Inuigilare iubet, primisq; incumbere ab annis.
Ergo & lauticies si regnis vlla remotis
Quauis Ambrosia, vel Nectare gratiior omni
Excolitur tantum concedent catena BRESLÆ,
Quantum Phœbe tibi tenebrae, saliunca rosetis
Sidera Lucinæ, Dis Musis, fluctibus amnes.*

*Elegantia BRESLA voluptatis mellite conscientia eadem
in conui-
uijs.*

*Munificas exercet opes: atq; v̄sibus aptat
Innumeris: sordesq; fugit locupletis auaras
Officio mentis: parto dominatur & auro.*

Venerit

Venerit *huc gratus peregrinis hospes ab oris:*
 Aut *Venus accensas pellex pulcherrima tadas*
Præferat: Idaliusq; puer, puer aliger arcus
Corytumq; humeris quasset: felicia vibrans
Spicula, flagranti quæ stringant vulnere corda.
 Tunc strato mora nulla super discumbitur ostro
 Et lymphas Viadri gutturnia sculpta coarctant,
 Queis dextras famuli rotant; Cereremq; canistris
 Expediunt: stratum mensis mantile quod alta
 Arbore Ser pectit cander: penetralia cingunt
 Arte laborata aula, & longo ordine murex
 Facta patrum referens: abacusq; refulget acernus
 Calato argento: suaves exhalat odores
 Acorus, ananthe, pulchra & rosa sacra Diones,
 Et nullos violæ grato violentia odore:
 Hic viridans buxus, myrtusq; Erycina, rubrisq;
 Lutea calta notis, amarynthi & germen odores
 Spargit: sunt intus famuli quibus ordine longo
 Cura penum struere, & flammis adolere penates:
 Et quater hic seni consueto more ministri,
 Lancibus aut mensas onerant, aut cymbia ponunt
 Plenaq; nectarei succo carchesia Bacchi.
 Tum vero in tritum, tucceta, obsonia, vastis
 Increscunt patinis: succedunt dulcia acori
 Atq; elixa aßis: porcusq; in frusta resectus

Transadigit lepori rorans pinguedine suras.
 Spirat & Ambrosiam pinguis qui corte saginae
 Euir erat dixi: quem nunc Nabathea recepto
 Meassis odore parans iucundis addidit escis.
 Ultima regalis tandem bellaria mensæ
 Lancibus apportant famuli: Melicerides illic
 Cum streptis taganite adsunt, reuolutaque ad ignem
 Liba, duplam pariter sensura ryemata flammam
 Itria inescatæque insigni crepides arte:
 Totus & Autumnus lances pateraque cadosque
 Posula puniceis niueisque coloribus arctat:
 His simul & lepidis dulces sermonibus horas
 Turba senum, iuuenumque simul terit ordine honestos,
 Tunc Charites Musæque sonant: dabo carminis ipse,
 Phœbus ait laudes: cesset tua vena: nec istam
 Edocuisse lyram (qua splendida, lasside & auro
 Haetenus in viridi recubarat cespite) carmen
 Detrecto: suauemque dabit formosa BV DORGIS
 Materiam: latissimæ feret mea gaudia mensis.
 Dixit: & intenâens neruos hæc carmina lusit.

Quicquid immenso latet orbe, quicquid
 Aether, & tellus, mare, sidera, orcus,
 Continet pressum tenebris corusca
 Lampade lustra

Sed

Sed citis vastos metior quadrigis
 Dum polos: semper remoratur abses
 Bresla, dum currus, & equos, capistris
 Detinet arctis.

BRESLA nam nobis Clymene, & Cyrene
 BRESLA Daphna a pariterq; fronde
 Gratiior, blandis facibus medullas
 Molliter urit.

Tanta maiestas procerum, reverendus
 Subditi feruor, pietas, & altis
 Aedibus tota dominatur ingens
 Urbe venustas.

Ergo ubi vastum secet aethra moles
 Celsa, supremo reserata louæ,
 Pulso ut exurgat pietas; veneno,
 Ito Budorgin.

Vt virens densis Libanus frutetis
 Balsamum sudet geniale louæ:
 Haurias sacro quoq; nectar ore,
 Ito Budorgin.

Vt premi turba videas frequenti
 Templa, quæ sacri pariter fauore
 Astu & verbi & pietatis almae,
 Restult.

Ito Budorgin.

Q 2

Quæsis

Quis nitenti albas senium comasq;
 Trajcit penna, ut reuelentur ampio
 Munere, & gratis dapibus fruantur,
 Ito Budorgin.

Vt sacer nostris Helicon frutetis
 Frondeat, lymphas gelida Hypocrene
 Spargat, & blandus rigat ora alumnis,
 Ito Budorgin.

Pergamum, Thebas, Pharon, ac Athenas,
 Vt penugazam nitidum sacratam
 Condat immensum superans metallum,
 Ito Budorgin.

Neue egestatis truculenta diræ
 Noxa, Parnassum violet, corusci
 Vt stipes ariis relevet crumenam,
 Ito Budorgin.

Hospes ingentis maris atq; terræ
 Vt petat tractus studiosa pubes,
 Oppida, atq; urbes, fluiosq; lustrans,
 Ito Budorgin.

Ambiat Daphnes meritos ut umbra:
 Et suo virtus precio valorem
 Sentiatur, celsa veneranda sede,
 Ito Budorgin.

Stemma quod priscis abauis, auisq;
 Et meis lymphis, Aganippidosq;
 Polleat gaza videas potenti,
 Ito Budorgin.

Alta Maiestas celebris Senatus,
 Ut metu ciuis, simul & fauore
 Lancibus semper coalescat aquis,
 Ito Budorgin.

Vt probos fasces tueantur : vduum
 Sontibus fatum celerent, cruento
 Funere, infandum scelus expiando,
 Ito Budorgin.

Vt faces iræ, Veneris furorem
 Et latescensem fugiat Lauernam
 Fur, salax mæchus, truculentus hostis,
 Ito Budorgin.

Vt salebrosas medijs viator
 Semitas, turris tenebris frequenter,
 Ne elatro querat dubias latebras,

Ito Budorgin.

Perium parui pateat tuguri
 Ne Getis limen : sed ut alta moles
 Arceat turmas, rabiemq; diram,

Ito Budorgin.

Arma, bombardæ, catapultæ, tela,
Militi, ciui, patribus, iuuentæ,
Ne loco desint habili locanda,
Ito Budorgin.

Vt famem flana Ceres aucta messe
Pellat inuisam: nec ador theatris
Spelta nec desit, nec auena, nec far,
Ito Budorgin.

Halet ut gratos panacea odores:
Et meatabes ruat exul arte:
Nec venenatis rapiare morbis:
Ito Budorgin.

Vno emas vastus quod habet vel orbis
Vt locolaßis medicamen ægris:
Dulce lenimen pariter palati
Ito Budorgin.

Turpis infesta vapor ut mephiti
Pulsus immitti relegateur Austro,
Et Fauon spiret Zephyro salubri,
Ito Budorgin.

Vt polo iunctus renitescat imbrex:
Splendicet fuluo laquear metallo:
Asq ebura saxo Pario nitescat:
Ito Budorgin.

Ciuibus

Ciuib⁹ dignis clueant ubi aedes
 Nōsse aues cultæ, & sacra disciplina
 Semper in natos vigeat tenellos
 Ito Budorgin.

Urbe pacata placidus quietam
 Ciuis ut vitam tueatur aptis
 Deditus sacro studijs labori
 Ito Budorgin.

Lacteo collo, roseoq; vultu
 Vincat vt raptam generosa Nympha
 Tyndarin, Thisben, Danaen, & Aglen
 Ito Budorgin.

Flammula absstant placidis ocellis,
 Vestibus nostriq; hebetentur abses,
 Dum relucescunt rutilis pyropis,
 Ito Budorgin.

Afer exusta quodā auet Syene
 Condere, & Syrus rutila Damasco;
 Quodq; Iber sparsim, videas vt vna,
 Ito Budorgin.

Vt sequestratis animosa curus
 Pocula, & dulces imitantia vuas
 Sæpius lassa repetas crumena
 Ito Budorgin.

Grande

Grande natura patuisse cunctis
 Ut penum cernas, nec abesse quicquid
 Lauta conquirunt alimenta passim,
 Ito Budorgin.

Vt feris sylua, ac auibus fruteta,
 Piscibus lymphæ viduentur, ipse
 Mittat Autumnus pyra, poma, & herbas,
 Ito Budorgin,

Hæc cibi solers paret ut repertum
 Suavis, & fuluo dominetur auro
 Diues ac auro potior voluntas,
 Ito Budorgin.

Ergo vel nos trós radios Budorgis
 Nesciet, lumen rutilum quadrigæ
 Nescient Phœbes, vel opaca olympi

Nox premet astra:

Ante feruentes Nemeas horas
 Contrahet tardum, Leo, Capricornum
 Sentiet vastis tepuisse flammis

Mænalis vrsa:

Ante humus transtrüs ferietur: abses
 Conterent lymphas: & amena prata
 Pisce tondentur, liquidum bidentes

Nerea findent;

Ante

Ante conuexum grauidas aristas
 Proferet cælum, violatum aratro,
 Et nouis passim rutilabit astris

Marmor & arua.

Ante conuertet refluas arenas
 Odera, & pinu viduatus alta
 Æthra pulsabit gelidum Zabothus
 Vertice glabro.

Quam sacra felix pietas BVDORGIS
 Aut Themis, vulgi aut piæ disciplina,
 Splendor, & virtus generosa, claram
 Deserat urbem.

Finierat, tremuitq; assensu ripa potenti
 Oderæ: & optato fremuerunt murmure sylua
 Ipse Chelyn tangens placidae modulamine vocis
 Personuit Phœbus: tenuesq; receſſit in auras.
 Quin etiam fausto turgentia carbasa vento
 Ipse lego; prensa portus tellure patescit
 Dum propior. Supreme Deus: cum compare Nato
 Summe parens, Aura & consors, & trine Senatus
 Cuius inexpleto mundi admiranda fauore
 Machina perpetuo conuexo pondere nutat:
 Et certa libras titubantia fata bilance
 Neue atrox serpens Sathanas, Phlegethontius anguis,

R

Turbine

Turbine præcipiti speluncis liber ahenis
 Verrat humum, pariterq; ferat maria, æthera, ti
 Obstas: nec nostris patrias vagitibus aures
 Obstruis: et gemitus celsus perrumpere nubes
 Afferis imbellis, ac lucida adire theatra:
 Hac quoq; vota meæ Musæ placabilis hauri.
 Cernis ut exerto truculentus acinace Turca
 In nobis tua membra fecet: tua vulnera Christe
 Turca nouat: tibi sacrilegus diro ore cerasta
 Ingeminat vulnus, membra ictu saucia pulsans,
 Ergo qui Scythicas ultrici fulgere turmas
 BRESLÆIS vñisti oris: nunc sulphure diros
 Æterno depelle Getas: barathroq; sepultus
 Tartareo, et tostos phlegræis ignibus ure.
 Ne quæ Ecclesiolis VNVM studiosa Budorgis
 TE colit innumeris: Scythicis vñlatibus (ehu
 Ioua pater prohibeto nefas) exusta tremiscat:
 Atq; indignanti Viadri sancta antra resalcent.
 Quo Mahometigenæ pulsarint murmure cælum.
 Horrida pelle etiam diro qua Sirius asta
 Corrupto cæli tractu contagia spargit:
 Ditiaq; herbosis populosæ et grata BVDORGI
 Farra metantur agris: nec adesa palatia flammis
 Subsideant BRESLÆ Vesta aut redigatur in auras.

Da

Da quoq; Casareas Aquilas, quas diue RODVLPHE

Auspicijs vibras felicibus alitis umbras

Seruare Elysij: clari generosa Senatus

Cepta foue: summa & faustis euentibus ausa

Prospера: & ut famula plebi consortia semper

In melius cedant, nutu largire valenti.

Deniq; nulla feri gliscat violentia fati

Elysij campus: Sed splendida ut hactenus urbis

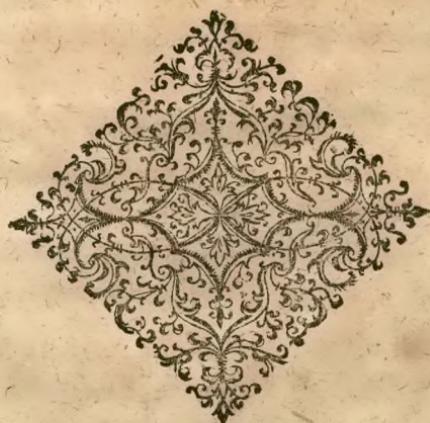
Excubias pater optime agas: validaq; cohortes

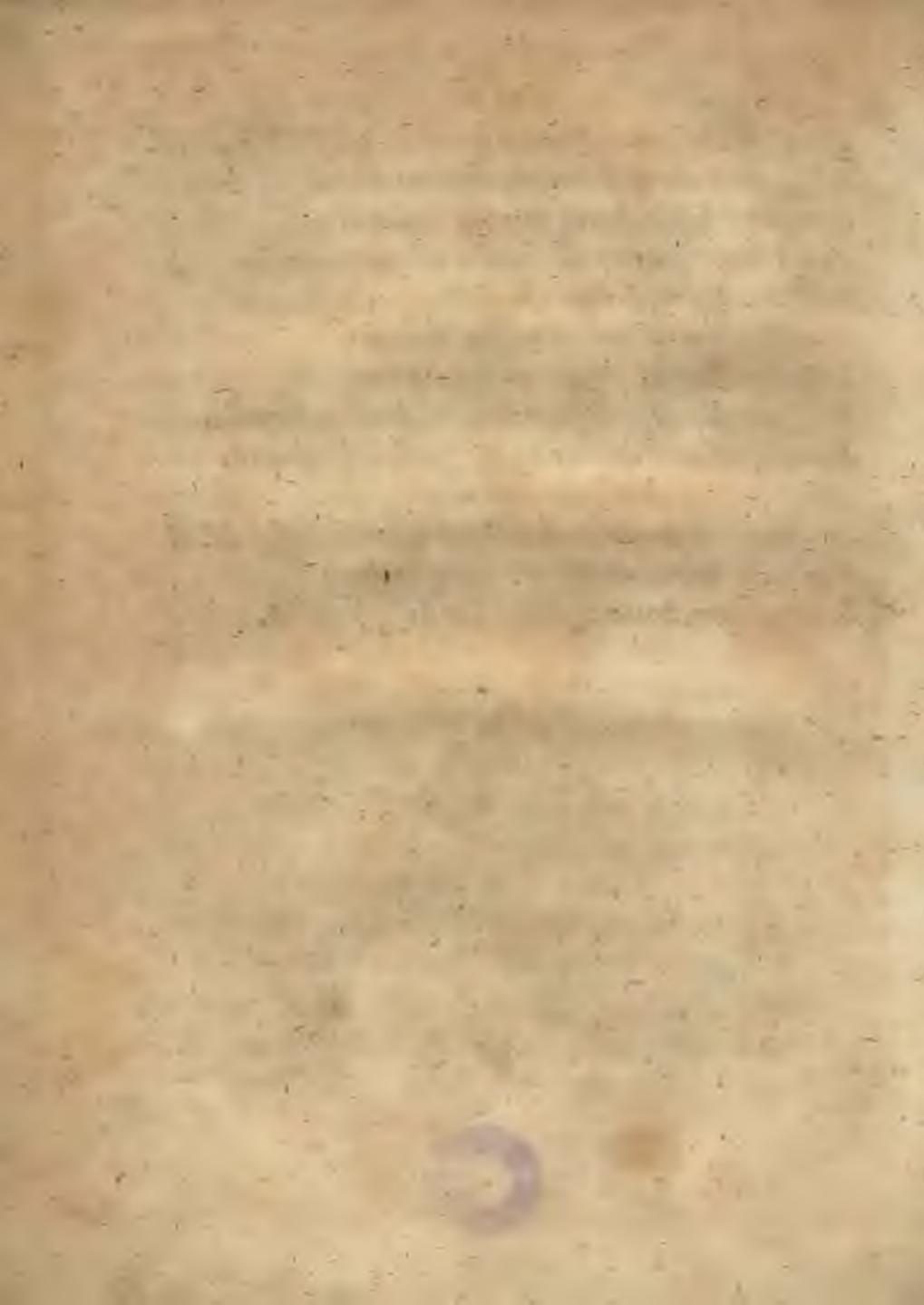
Aligeras virtute loces tuto vndiq; vallo.

Sic roseo vernans latissima palmita BRESLA

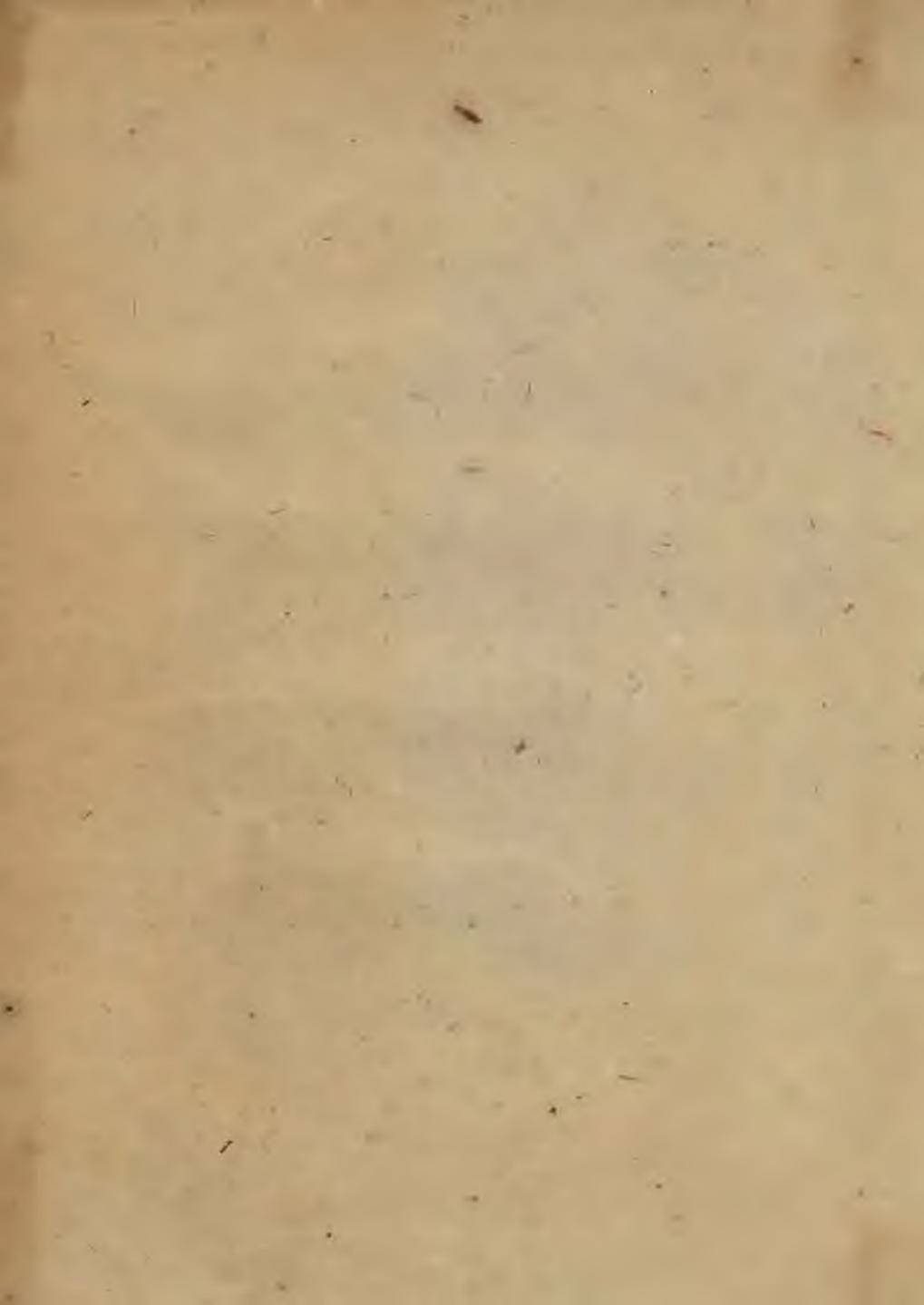
Floredit: veneransq; sacris altaria donis

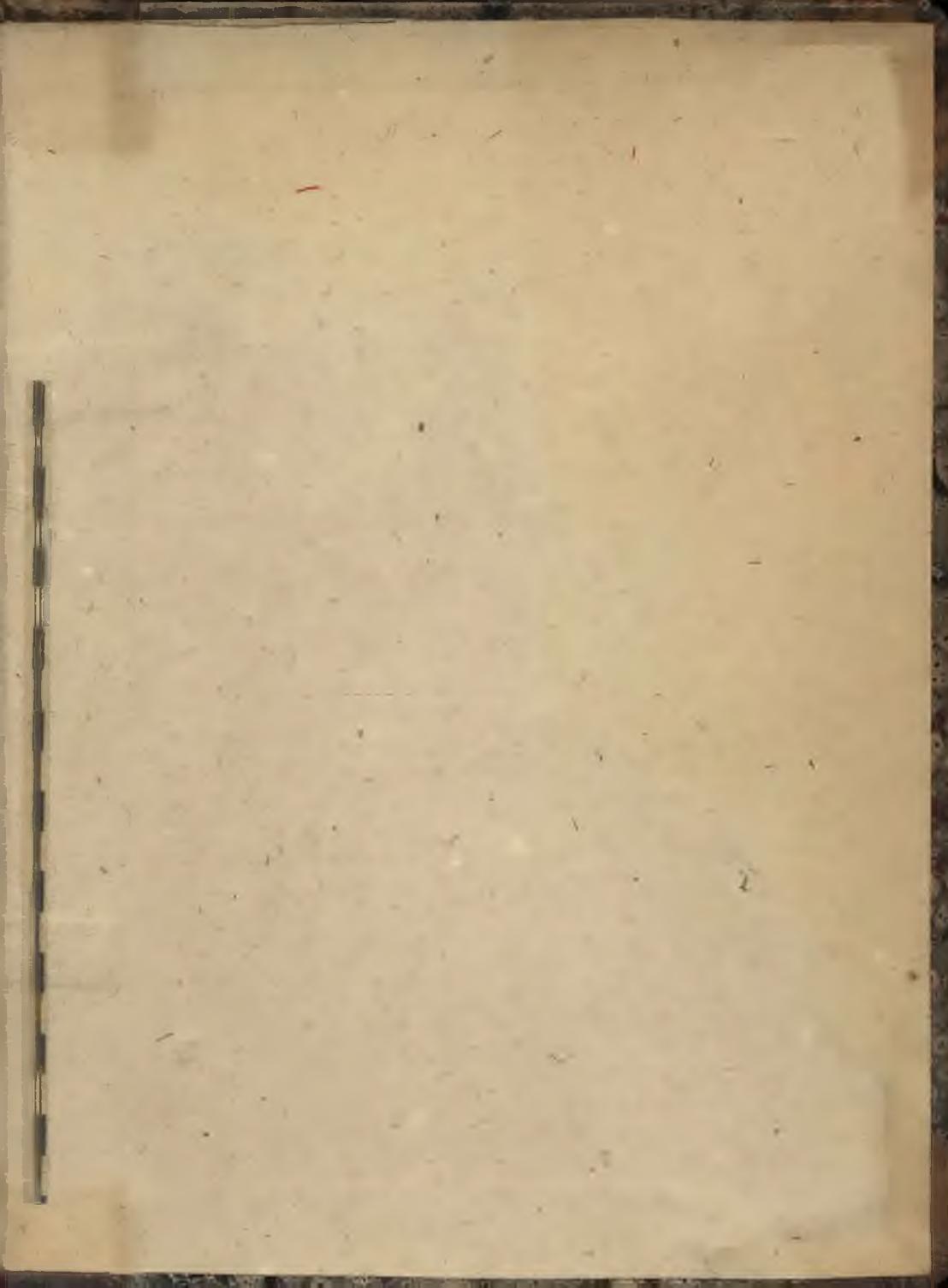
Semper opus, nomenq; tuum, laudesq; sonabit.

Biblioteka Śląska

461594

I

cimelia

XVI

Kzg 1 2857/67 100 000

